VIAȚA ILUSTRATĂ

ANUL IV. Nr. 2 FEBRUARIE 1937

IONEL I. MOȚA

– MORT PE CÂMPUL DE LUPTĂ PENTRU SFÂNTA CRUCE ȘI LATINITATE –

Anul IV Cluj, Februarie 1937 Nr. 2

VIAŢA ILUSTRATĂ

Director: NICOLAE COLAN
EPISCOPUL CLUJULUI

SĂRBĂTORIREA MARELUI ÎNVĂŢAT

SEXTIL PUŞCARIU

Dacă cineva ar fi pus să judece vârsta distinsului nostru sărbătorit după ţinuta lui de o echilibrată eleganţă, după privirea lui de-o tinerească seninătate, după vorba lui de-o cuceritoare căldură, sau după mersul lui ritmat în cadenţa muzicei care conduce pe „braşovenii" din... Cluj spre pădurea „Hoia", la maial – de bună seamă nu i-ar da nici pe departe anii cari i-au nins puţintel milostiva cunună de păr din jurul nobilului său cap de academician. Abia când i s'ar spune că dl Sextil Puşcariu este de peste trei decenii unul dintre cei mai iluştrii profesori universitari, că este însuşi organizatorul Universităţii din Cluj (şi sunt mândru că în această epocă i-am fost secretar!); că este, incontestabil, cel mai erudit filolog român, cunoscut şi preţuit în străinătate ca şi la noi; că a fost ministru al trebilor din afară ale Bucovinei eliberate de sub jugul străin, până la unirea ei desăvârşită cu patria mumă; că d-sa e aproape gata cu redactarea marelui Dicţionar al Academiei; că a anunţat deja apariţia monumentalului Atlas al Limbei Române (în 10 volume) – una dintre cele mai formidabile unelte de luptă împotriva neastâmpăratului revizionism unguresc; că este un vechiu academician, iar de patru ani preşedinte al „Frăţiei Ortodoxe Române" – abia atunci prietinul nostru şi-ar trage seama şi şi-ar spune (fireşte, tot greşit): „Rumânul ăsta trebue să se apropie de sută, fiindcă asemenea opere nu se înfăptuesc decât în multe, multe decenii – şi asemenea glorii nu se cuceresc îndeobşte decât la adânci bătrâneţe." Iar când în replică i-am amintit, că dl Sextil Puşcariu a ajuns profesor universitar şi membru al Academiei Române la vârsta la care unii dintre colegii săi se osteneau să-şi ia examenul din urmă pentru profesura secundară, prietinul nostru, ne mai având încotro, ar da din umeri, pur şi simplu, în semn că nu mai înţelege nimic...

Prof. Sextil Puşcariu

Care e taina acestei glorioase tinereţi şi obârşia acestei uimitoare ascensiuni spirituale, de care l-a învrednicit bunul Dumnezeu pe iubitul nostru sărbătorit?

Vlăstar al unei vechi familii preoţeşti care a dat neamului o întreagă oaste de cărturari distinşi pe toate tărâmurile vieţii publice, dl Sextil Puşcariu a moştenit o zestre sufletească, pe care D-sa – cu darurile bogate cu care l-a înzestrat Părintele ceresc – a ştiut-o spori în chip impresionant şi a ştiut-o pune – jertfelnic – în slujba neamului.

Sensibilitatea poetică şi luciditatea judecăţii au făcut din D-sa un escelent critic şi istoric literar; dragostea şi simţul pentru limbă îngemănate cu o rară pasiune pentru cercetările ştienţifice au făcut din D-sa un filolog-romanist de reputaţie europeană; bunul simţ şi înţelegerea situaţiilor dublată de temeinicia pregătirii ştienţifice au făcut din D-sa un eminent organizator; iar iubirea de neam care i-a călăuzit viaţa au zidit din el un îndrumător de rasă.

Iată cununa de însuşiri cari i-au dat putinţa atâtor înfăptuiri strălucite, menite să-i înalţe prestigiul – în ţara întregită ca şi peste hotarăle ei.

Cu acest prestigiu a fost chemat şi în fruntea obştii misionare care este „Frăţia Ortodoxă Română" şi pe care o conduce de patru ani de zile – cu înţelepciune, cu iubire şi cu devotament.

Răsărit din tulpină preoţească, marele savant şi Român a găsit de cuviinţă să-şi închine în felul acesta lui Dumnezeu şi Bisericii Lui dreptmăritoare toată lamura credinţii şi toată lumina ştiinţii sale, ca pe-o curată ofrandă adusă Celuice a călăuzit neamul nostru românesc, peste atâtea veacuri de

suferință și jertfe, la limanul izbăvirii lui naționale. Gestul e de o simbolică distincție. El nu izvorăște decât din cele mai de elită personalități ale lumii științifice.

Pentru toată gloria pe care dl Sextil Pușcariu i-a creat-o științii românești – știința îl glorifică; pentru toată mândria ce i-a câștigat-o neamului – neamul îl slăvește; pentru toată cinstea ce i-o face Bisericii strămoșești – Biserica îl cinstește și-l binecuvântă.

Bunul Dumnezeu să-i răsplătească jertfelnica zăbavă în slujba neamului, să-i rânduiască încă mulți ani de viață și să-i păstreze cuceritoarea tinerețe și seninătate cu care la vârsta de șaizeci de ani ne îmbujorează inimile.

† NICOLAE COLAN

SE ÎMPUȚINEAZĂ

SLOVA CRIMINALĂ

Așadar catonica luptă a câtorva oameni cumsecade contra literaturii ucigașe de suflet, n'a rămas fără rezultat. Gunoiul de slovă, care făgăduia să facă din sufletul obștei noastre cititoare un grajd înglodat de bălegarul nerușinării și al pervertirii cam de proporțiile mitologicelor staule ale lui Augias, se împuținează văzând cu ochii. E un semn că ne aflăm pe calea cea bună.

Se cunoaște intervenția herculeană a dlui ministru Dr. C. Angelescu, pentru curățirea manualelor școlare de literatura pornografică. Prea Sfințitul nostru director a comentat-o și lăudat-o după cuviință într'unul din articolele ultime ale anului trecut (numărul 8–9, 1936).

Fapta dlui ministru Dr. C. Angelescu n'a fost o pășire izolată, nici numai oficială. Ea i-a fost dictată de bunul simț și de grija de paznic al bunelor moravuri pe care ministrul educației celor nevârstnici o posedă la superlativ. Ea și-a găsit imitatori. Chiar între cei cu răspunderi cel puțin tot atât de înfricoșătoare pentru fața mânjită sau spălată a românului viitorului, ca și bravul ministru a educației naționale. Numim aici în primul rând pe dl *Nicolae Iorga*. Într'o conferință ținută în Decemvrie, anul trecut, în cadrele „Ligii Culturale", ocupându-se de rezultatele luptei de purificare a literaturii îngenunchiate de anumite scopuri suspecte, Domnia sa a spus, că dacă astăvară a început să tipărească revista *Cuget clar* – succesoara *Semănătorului* care a izbutit să lanseze și să impună numeroși scriitori de talent – a făcut-o cu intenția de-a relua istorica-i activitate semănătoristă, răfuindu-se cu anumite produse strâmbe cari au fost introduse hoțește în literatură de anumite curente periculoase.

Acestei stări de plâns în arta literelor, i se potrivește pipărata satiră a poetului I. U. Soricu:

Pustiu de zei, Olimpul îl văd cadavru rece,
În care scurmă viermii de lauri ahtiați,
Iar templul sfânt al artei e bâlciu, prin care trece
Cu flamura minciunei convoiul de pirați.

(Popești din patru unghiuri).

Conferința a fost – firește – picurată cu câteva exemplificări și analize din poeziile așazise moderniste, cari au făcut deliciul auditorului. Nici T. Arghezi n'a fost cruțat. Dar faptul cel mai îmbucurător – după celalalt fapt tot atât de îmbucurător că o personalitate de puterea dlui Iorga ia atitudine în public față de slova indeceată care răscolește patimile pârdalnicului trup cu scopuri negustorești – e altul: din rândurile generației tinere se scoală talente proaspete, forțe puternice, cari scriu dintr'un imbold sănătos, moral, românesc. Constatarea aceasta o face dl Nicolae Iorga. De aceea îi prețuim importanța. De aceea n'o lăsăm să se strecoare neobservată.

Asta, în ce privește literatura de durată.

Dar vremea noastră înregistrează și o convertire, o pocăință a presei cotidiane. Asemănătoare aceleia a opiniei. Trăim o vreme care obligă pe oricine să ia atitudine față de problemele ce le pune ea. Atitudine ***hotărâtă***. Cel mai mare ziar româensc de informații – a devenit astăzi cel mai combativ cotidian românesc. Demască, acuză, osândește toate dedesupturile dubioase ale presei magnate jidovești și bolșevice. Atitudinea lui a produs un adânc reviriment în toate conștiințele românești, cari află zi de zi, prin el, *cine sunt* negustorii de cerneală din ghetto-ul sărindăresc, pentruca noi să deducem – fără nici o opinteală logică – ce fel de hrană cotidiană ne-au furnizat acești apași ai slovei, atâta amar de vreme. Revolta bunilor români – citește: tineretului – a trecut la faptă, adecă la arderea scrisului înveninat.

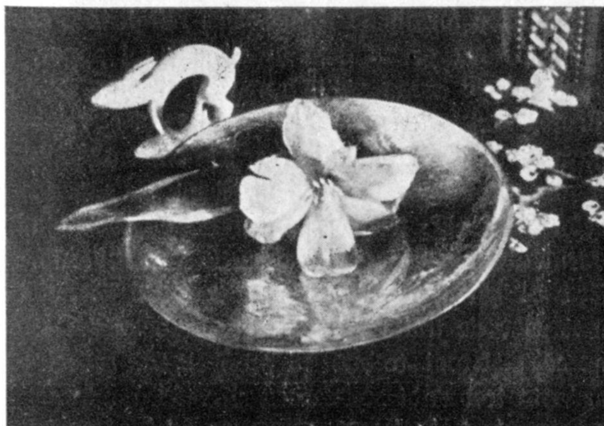
Vâlvătaia ar fi cuprins țara întreagă, dacă poliția românească ar fi închis ochii. Fapt este că boicotul ziarelor iudeo-comuniste a început. Lumea nu le mai cumpără ca înainte, nu mai stă la 'ndoială între kilogramele de maculatură pistruiată și slova de jeratec a unei gazete românești mai ușoare la cântar, când e vorba să dee trei Lei pe zi pentru veștile „din toată lumea." Urmările *imediate* s'au putut vedea, nu de mult.

Două magazine de slovă dinamitardă, două focare de ură comunistă din vastul arsenal de război al ocultei iudeo-masone și-au cărat urâciunea feții lor, – in mai puțin de trei luni – dintre hotarele sufletului românesc în șeolul neființei. Astă toamnă a sucombat cu rușine „Cuvântul liber." Înainte de Crăciun s'a înădușit veninoasa foaie a lui Em. Socor, „Zorile." Iar într'o vreme când și copiii sărbătoreau pe Stelian Popescu – adică nu un om, ci o *idee* care ne este scumpă – chiar atotputernicele ziare din Sărindar, Adevărul și Dimineața, erau gata să naufragieze. Din lipsă de cititori, rotativele lui Pauker, Labin, Blumenfeld & Co., erau puse în situația de-a amuți pe veci. Totuși nu ne-a fost dat să auzim că gazetarii „cari cugetă cu pielea și cu pântecele și scriu cu piciorul", s'au împrăștiat ca puii de potârniche la lătratul copoilor de vânătoare. Fiindcă arhimilionarii din Sărindar își au șabăsgoimii lor, în rândurile noastre. Și cei cari furau ieri țara, la adăpostul osanalelor ce li le cânta presa iudeo-masonă, și-au descuiat casele cu bani: trustul de presă din Sărindar nu trebuia să se dărâme. Iar ca să înșele încă odată lumea românească și-au tocmit o slugă cu nume mare, punându-l la biroul directorial al ziarelor pomenite. Îl știți cu toții cine-i: Mihail Sadoveanu – fără îndoială cel mai mare povestitor al nostru după Ion Creangă.

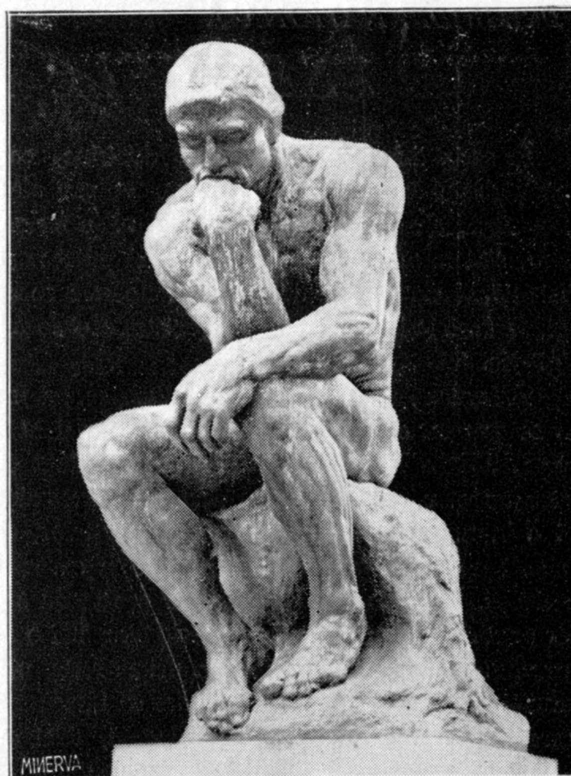
Astăzi proaspătul director face apologia francmasoneriei, în foaie. Până acum, se mulțumea să facă slujbă în hrubele masone, neștiut decât de cei inițiați. Citind povestea căderii lui din stima în care l-au așezat ceice i-au citit savuroasele sale romane, mi-am amintit cuvintele poetului Grigorie Alexandrescu:

Cele mai multe rele, nu vin dinafară
Nu ni le-aduc străinii, ci ni le face toate
Un pământean de-ai noștri, o rudă sau un frate.

(Toporul și pădurea).

Natură moartă

Rodin: Gânditorul

Cu toate că răposatul Mihail Sadoveanu ne-a răpit o izbândă pe care de-o câștigam, eram mântuiți de jumătate, totuși n'avem nici un motiv să nu fim mulțumiți de rezultatele luptei de încreștinare și românizare a slovei românești. Să fim optimiști. Anul acesta ne poate aduce noui surprize. Și ni le va aduce negreșit dacă vom chibzui creștinește și vom acționa românește oridecâteori e vorba să cumpărăm pe zi o gazetă, sau să jertfim odată 'n lună sutarul pentru o carte. Nu-i neapărată nevoe să înălțăm ruguri în piețe pentru nimicirea slovei criminale. Ajunge dacă ne îndemnăm unul pe altul să n'o mai cumpărăm și să n'o mai citim in veac. Și să împlinim acest îndemn. Căci în cazul acesta negustorii de literatură, ne mai având încotro, vor lua lumea 'n cap de bună voe și nu dați de guler afară, cum s'a întâmplat cu jupânul Marton Herz, cum prevedem că va păți în curând Alfred Hefter și cei împreună cu dânșii.

După aceea vom putea arde cu entuziasm și cu alai și proza lor veninoasă, oriunde am afla-o că s'a cuibărit. Căci a face bobotaie de foc cu cartea care-ți cășunează gânduri păgânești și stricăciune, e un procedeu creștinesc, un semn de pocăință totală.

GRIGORIE T. MARCU

O PRIMEJDIE NAȚIONALĂ

SECTELE RELIGIOASE

În seria diferitelor mişcări şi doctrine, care după războiul mondial, sub un aspect sau altul, încearcă să spargă blocul sufletesc al neamului nostru, să-i zdruncine omogenitatea şi puterea de rezistență, şi să surpe temeliile vieții noastre româneşti, – fără îndoială, trebue înregistrate şi sectele religioase.

Adevărat, ades auzim spunându-se, şi mai ales se spunea atunci, când pentru prima dată se atrăgea atenția asupra primejdiei ce amenință din partea aceasta – că problema sectelor nu prezintă nici o însemnătate de ordin general, superior, ci-i o chestiune de interes limitat numai la cercurile bisericeşti. Se spunea îndeobşte, că problema sectelor ar fi de natură curat religioasă, fără nici o repercusiune asupra intereselor superioare ale neamului şi statului nostru, prin urmare ea interesează numai Biserica. Numai ea este atacată, deci numai ea să se ocupe cu astfel de „chestiuni mărunte."

Adevărul e însă altul, cum s'au convins mulți, foarte mulți, chiar din rândul celor ce priveau răspândirea sectarismului religios în țara noastră cu indiferență sau cu simpatie.

Da, pericol sunt sectele pentru Biserică, dar în măsură şi mai mare pentru neamul şi statul nostru. Căci sectarismul religios nu se desfăşoară numai în valuri religioase, ci atacă şi alte laturi ale existenței noastre.

Religia serveşte conducătorilor sectari mai curând pentru mascarea unor gânduri subversive, de natură socială şi național-politică. Ştiind că ideile religioase stăpânesc întregul complex sufletesc al ființii omeneşti, ne atacă în primul rând credința şi Biserica strămoşească, socotind bine că distrugerea acestora ar însemna şi distrugerea tuturor valorilor bune şi sfinte din sufletul neamului, şi în consecință, descompunerea noastră ca stat şi națiune. Căci sectele s'au infiltat în organismul sănătos al neamului nostru, nu cu dorul de a-l duce la mântuirea sufletească şi de a contribuì într'un fel oarecare la progresul lui, ci numai pentru a-l descompune, ca element de negațiune şi neîntrerupte certe religioase, şi mai ales ca ferment de disoluție națională.

Şi trebue notat că după războiul mondial sectarismul religios şi la noi a luat o desvoltare îngrijorătoare, căci factura stărilor de după războiu înlesneşte oarecum propaganda şi răspândirea sectelor.

Trăim doar timpuri de mari prefaceri, în care un nou spirit, țâşnit din vălmăşagul popoarelor, scăpărat din ciocnirea concepțiilor celor mai diverse, devalorizează multe din vechile tipare de viață şi pune în loc forme nouă, creiază alte drumuri de desvoltare pentru viața omenească. Idei nouă se altoesc pe ruinele celor vechi. Pretutindeni societatea omenească îşi primeneşte nu numai suprafața, dar şi subsolul, căci sufletul omenesc e încolțit în ascunzişurile sale cele mai adânci.

Iar caracteristica tuturor timpurilor de prefacere, mai ales în urma războaelor mari, se manifestă şi în producerea unei depresiuni morale; astfel devine inevitabilă ivirea unui spirit de nemulțumire generală, şi crearea unor mişcări destructive față de sforțările în spre mai bine. Iar vremurile de azi, de fapt, se caracterizează prin nemulțumiri generale. Păturile conducătoare sunt nemulțumite de masse, şi acestea de conducători. Astfel s'a ivit dorința generală după lucruri nouă. S'au produs reacțiuni împotriva vechilor aşezăminte sociale, economice, politice, neoprindu-se nici la porțile religiei. Şi aci se voesc de unii lucruri nouă, forme nouă cu conținut nou. Iar sectarismul religios ştie profita de această stare de lucruri, ştie alimenta toate nemulțumirile şi frământările, făgăduind raiul apropiat.

De altfel problema sectară nu-i ceva nou în istorie. Secte au existat în toate religiunile şi timpurile, şi, probabil, vor existà şi în viitor, câtă vreme vor existà oameni cu păreri şi tendințe diferite, şi mai ales câtă vreme omul se va simți liber să creadă şi să facă ceea ce i se pare lui personal a fi mai bine.

Totuşi, în viața poporului nostru sectarismul religios e un element străin.

Orice formă de manifestare religioasă, când apare pentru prima dată în viața unui popor, şi peste tot pe arena vieții omeneşti, trebue, față de formele existente, să-şi justifice dreptul şi rațiunea de a fi, să facă dovada că are la bază o doctrină şi morală, în orice caz egală, dacă nu superioară celor existente; trebue să probeze că prinde adevărul divin în esența lui autentică, nefalsificată, şi, fără a-l ştirbi, îl aplică la viață într'o formă cât mai uşor de trăit de către ființa şi societatea omenească; şi mai trebue să probeze, că satisface o ardentă trebuință sufletească şi astfel contribue la progresul general.

Sectarismul religios ne oferă însă numai a-

C. Ressu: Înmormântare la țară

numite forme, ades foarte ciudate și lipsite de orice conținut moral sănătos. Mă gândesc de pildă la concepțiile religioase ale inochentiștilor, unde desfrâul este dogmatizat, făcând parte integrantă din concepția mântuirii. Și, firește, doctrina sectelor e lipsită de certificarea supremă, divină, indispensabilă adevăratei religiuni; e lipsită și de certificarea oricărui om cu judecată sănătoasă și conștiința neviciată. Ca probă aduc numai cazul „postitorilor sau albilor“ – o subsectă din Basarabia – cărora le-a trăznit prin cap într'o zi, că și animalele au dreptul la trai liber, și astfel și-au adunat toate vitele de lângă case, le-au mânat la marginea unei păduri, acì le-au ținut chilometrice discursuri de mulțumire – cu ploconelile de rigoare – pentru serviciul făcut, și apoi le-au dat drumul în pădure, hotărând să nu mai folosească nimic de pe urma lor.

Apoi sectele religioase din țara noastră n'au nici o legătură cu trebuințele noastre culturale, sociale, economice și politice; nu izvoresc dintr'o trebuință oareșcare a poporului nostru, ci sunt o importație străină de toate tradițiile noastre, și mai ales de interesele noastre naționale. Sunt născocite în alte țări și introduse la noi mai întâi de străini și mai întâi între străini. De pildă în Ardeal, baptismul a fost introdus între români, sub stăpânirea străină, ca agent al desnaționalizării, fapt limpede mărturisit în parlamentul unguresc.

Dacă analizăm sectarismul religios dela noi sub raportul respectării moravurilor bune, ordinei publice și atitudinei față de siguranța și interesele superioare ale statului, trebue să spunem hotărât că este direct provocator și păgubitor, căci propaganda sa are în mod permanent „caracterul subversiv al restaurării concepțiilor pe care se sprijinește edificiul unui stat civilizat și de ordine“, deci este permanent pericol pentru stat. De altfel sectele sunt împotriva tuturor statelor naționale, socotindu-le drept lucrul satanei, iar autoritățile: instrumente în slujba satanei. Pentru acest motiv acestea trebue distruse, cu orice preț. Câți soldați nu refuză doar jurământul și mânuirea armelor pe motivul că învățătura lor religioasă, sectară, oprește aceasta! Câți sectari n'au fost pedepsiți în timpul războiului, fiindcă n'au voit să plece pe front!

Rutherford, șeful suprem al mileniștilor de pretutindeni, pedepsit în America, țara tuturor libertăților religioase, pentru ideile și acțiunile sale subversive, în lucrarea sa „Liberarea popoarelor“ scrie: „Milenismul nu-i religie, ci organizație politică în slujba comunismului“ și „Cârmuitorii de azi, regii și președinții popoarelor nu sunt adevărații conducători, căci îndărătul lor stă diavolul; acesta cârmuește de fapt popoarele.“ Mai trebue menționat apoi că la conducerea sectelor elementele românești servesc numai de paravan, sunt numai de formă. Îndărătul lor stau și lucrează pretutindeni străinii. Lămuritor în privința aceasta este cunoscutul caz al mileniștilor din Cluj, descoperit de câțiva ani, cari sub masca religiei cultivau comunismul și pregăteau atacuri împotriva statului.

Și totul se făcea sub conducerea directă a doi propagandiști străini și de neamul și de țara noastră, și cari veniseră la noi exclusiv pentru îndrumarea sectei în direcția amintită, centrala mileniștilor neavând incredere în conducătorii români.

Firește, în baza constituției statului nostru, fiecare cetățean are dreptul la libertatea conștiinței sale, e liber să se închine lui Dumnezeu cum voește și cum înțelege, e liber să-și arate gândul său, să se întrunească și asocieze după voe, natural, cât timp observă normele constituționale, adică nu aduce atingere ordinei publice, bunelor moravuri și legilor de organizare ale statului. Căci

Pridvorul Mănăstirii Horezu

libertatea oferită de Constituţie nu trebue greşit interpretată. Ea are margini şi nici într'un caz nu poate merge până la predicarea şi practicarea imoralităţii celei mai detestabile, până la tulburarea ordinei publice şi subminarea statului naţional. Iar sectele tocmai în direcţia aceasta îşi concentrează toate puterile şi întrebuinţează orice mijloace.

Pentru acest motiv, problema sectelor nu trebue tratată cu indiferenţă şi socotită ca o măruntă chestie a Bisericii, ci trebue privită în adevărata ei lumină, pătrunsă în toate dedesubturile ei, şi atunci, cu uşurinţă, oricine se va putea convinge că scopul adevărat al sectelor nu-i de a cinstì divinitatea, ci de a nimicì ordinea existentă şi a duce la ruinarea statului şi neamului nostru.

O. BUCEVSCHI

LUCA 2, 22—39.

ÎNTÂMPINAREA DOMNULUI

Împlinindu-se 40 de zile dela naşterea Mântuitorului, Fecioara Maria împreună cu Iosif vin din Vifleem în Ierusalim, aducând pe Nou-născutul să-l închine templului. Propriu zis cu această ocazie împlinesc două porunci ale legii: răscumpărarea pruncului ca prim născut, prin achitarea sumei de 1 siclu de argint (aproximativ 13 Lei aur) şi aducerea jertfei de curăţenie după naştere, compusă din 2 porumbei, sau 2 turturele pentru oamenii săraci.

Deşi aceste legi n'aveau nici o putere asupra Fecioarei Maria şi asupra Pruncului, câtă vreme naşterea ei supranaturală nu o necurăţise, iar Iisus ca fiu al lui Dumnezeu nu trebuia răscumpărat templului, El singur fiind domn al lăcaşului de închinăciune, se supun totuşi lor voind a da încă dela început un măreţ exemplu de modestie şi ascultare.

Cu această ocazie se petrecu ceva neobicinuit.

Trăia adecă în Ierusalim un bărbat numit Simeon. Contimporanii îl considerau sfânt. Era drept şi temător de Dumnezeu. Ajunse la adânci bătrâneţe aşteptând venirea Mântuitorului promis de Dumnezeu. Mânat de-o putere lăuntrică inexplicabilă, vine la templu tocmai în ziua închinării lui Iisus. Printr'o viziune internă descoperă în copilul plăpând pe Messia. Plin de bucurie, cu faţa transfigurată, îl ia în braţe şi în auzul tuturora rosteşte următoarele: „Acum slobozeşte pe robul Tău, Stăpâne, după cuvântul Tău în pace, că ochii mei văzură mântuirea Ta, pe care ai gătit-o înaintea feţei tuturor noroadelor, Lumină spre luminarea neamurilor şi spre slava poporului Tău." (Luca 2, 29-32).

Cuvintele bătrânului Simeon sunt o cântare de preamărire a dumnezeirii, sunt o sărbătorească anunţare a marilor bunuri pe cari Hristos vine să le reverse pe Pământul cutropit de răutatea păcatului, sunt o rază de lumină în întunerecul aşteptării sufletului omenesc setos după fericirea pierdută. Ele nu sunt ale lui, ci o mult aşteptată vestire a cerului.

S'au realizat în amănunte. Într'adevăr Hristos ne-a adus: pacea, lumina, mântuirea şi preamărirea.

Iubirea Lui uneşte păgânismul cu iudaismul în creştinism; împacă omenirea cu Dumnezeu; tuturor le vesteşte pacea.

Aduce lumina vieţii vecinice în lume, prin supranaturalele adevăruri revelate; prin El cunoaştem pe Tatăl şi nestrămutata Lui voinţă; cine urmează lui nu umblă în întunerec.

Realizează mântuirea lumii, prin patimile şi jertfa Sa pe cruce; plăteşte prin suferinţe-i preţul răscumpărării din păcat.

Este slava noastră a tuturor, câţi prin credinţa şi nădejdea în El, ne-am încadrat în Israilul spiritual.

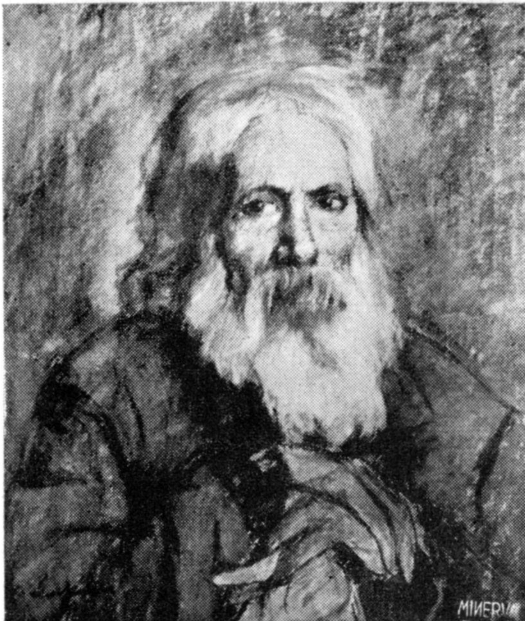
Fecioara Maria şi Iosif rămân adânc impresionaţi de cuvintele necunoscutului. În parte le înţeleg, sunt verigă în lanţul evenimentelor sfinte în curs de desfăşurare. Le păstrează în suflete. Sunt fericiţi că Dumnezeu i-a învrednicit de atâta distincţie. Nişte simpli muritori să joace cel mai important rol în marea dramă a izbăvirii lumii din păcat.

Dar pentru cei evlavioşi chiar şi cele mai mai pure bucurii pe acest pământ, nu sunt de lungă durată, pe neaşteptate durerea înlocueşte bucuria.

Şi Simeon din nou prinde a vorbì, adresându-se de acum Fecioarei Maria: „Iată acesta este pus spre căderea şi spre ridicarea multora din Israil şi ca semn de tăgadă – iar prin sufletul tău va trece sabie, ca să se dea pe faţă gândurile multor inimi" (Luca 2, 34-35).

Nu mai puţin revelatoare de realităţi ce decurg cu necesitate din venirea fiului lui Dumnezeu în lume, sunt şi aceste ultime cuvinte ale bătrânului. Ele vizează pe Fecioara Maria, vizează poporul iudeu, ne vizează pe noi toţi. Au acelaş izvor: adevărul absolut.

Aşadar acest copil atât de scump, acest Dumnezeu om, venit în lume să mântuiască pe toţi oa-

Luchian: Cap de expresie

menii, nu=i va mântui pe mulţi – multora le va fi peatră de poticneală – mulţi prin El se vor prăbuşi în stricăciune. Ce trist mister al providenţei divine! Apostolul Pavel constată că profeţia s'a împlinit în timpul său. Aceeaş constatare e valabilă pentru toate timpurile de atunci încoace, nu mai puţin pentru zilele noastre.

Iudeii n'au voit să=l primească pe Messia. Au refuzat lumina, şi mântuirea oferită. Astfel toată milostivirea ceriului cu atâta belşug revărsată asupră=le, se întoarce împotriva lor. Mijloacele oferite lor spre spfinţenie, îi fac mai păcătoşi decât pe păgâni, mai demni de pedeapsă. Hristos le este piatra de poticneală. Legiuitori şi farisei şi o întreagă gloată adâncită în rele, pe El nu=l pot înţelege fiind bun. Minunile, binefacerile, virtuţile Lui aparţin unei lumi streine înţelegerii lor, o lume care nefiind a lor, o condamnă. La timpul său ei sunt cei condamnaţi.

Alături de iudaismul care a răstignit pe Dumnezeu, este iudaismul uritor de Hristos şi de Biserica lui – este în ultima analiză o întreagă lume aparţinând tuturor popoarelor din toate timpurile, care îşi face din păcat un crez, din ura şi subminarea Bisericii şi principiilor ei un ideal. Materialişti şi raţionalişti, atei de=o respingătoare factură sufletească, înregimentaţi în atâtea grupări politice şi sociale ale vremii, înmulţesc numărul celor căzuţi din graţia divină.

Pentru ce Hristos nu mântueşte pe toţi la câţi le oferă mântuirea? Pentru ce nu reuşeşte să ridice toate sufletele la acea stare de desăvârşire, de fericire, la care le cheamă? Fiindcă din partea multora întâmpină opoziţie. El pe toţi ne caută, bate la uşa sufletului, cerând intrare. Cine însă nu voeşte să=l primească, nu este forţat. Cine nu înţelege minunile şi învăţăturile Lui, e surd şi la glasul chemării Lui. Iar dacă se prăbuşeşte sub povara răului, vinovat e singur. Pe Hristos n'a voit să=l înţeleagă, n'a voit să=l primească. Desconsiderarea Lui i=a adus nenorocirea vecinică.

Orice îndârjită opoziţie făcută acţiunii mântuitoare a lui Dumnezeu Fiul, este un junghiu ce se înfige în inima Eecioarei Maria. Martiriul ei anunţat cu trei decenii înainte, începe deodată cu începutul activităţi lui Iisus.

Pe măsură ce opoziţia iudasmului conducător ia forme tot mai hotărâte, inima ei sângerează. Se revarsă complet la picioarele crucii. Suferinţa înjosirii lui Hristos în răstignirea pe cruce, între oameni nu este mai adânc simţită, decât o simte ea, Fecioara Maria, privind la Celce moare, în batjocura unor suflete înegrite de răutate. Junghiul urei omeneşti se învârte crud în rana inimei ei de mamă.

Aşa s'au împlinit şi se vor împlinì încă până la sfârşitul veacurilor cuvintele lui Simeon.

Ferice de muritorul care înţelege a desprinde din ele învăţămintele ce=l întăresc în creştineasca vieţuire.

Prof. Dr. L. G. MUNTEANU

Nora Steriadi: Domniţă din alte vremi

GINO NOVELLI

Stăpâne, recunoaşte-mă!...

**Stăpâne, spune-mi cine sunt,
Că nu-s copilul de-altădat'
Şi ochii, mâna, gura mea
Sunt roase toate de păcat.**

**Stăpâne, recunoaşte-mă
Şi-mi spune cine sunt, căci eu,
Eu nu ştiu, nu-mi mai amintesc,
Şi 'n noapte mă cufund mereu...**

**Mă recunoaşte după glas,
Ori când Ţi-ofer, Stăpâne, sânge,
După durerea din priviri
Şi după sufletul ce plânge...**

**Numai aşa să-mi razim pot
De Tine capul meu fierbinte,
Să mă opresc din calea rea
Şi să te chem mereu: Părinte...**

Trad. I. V. SPIRIDON

OSÂNDA

**Cântam cândva: — Buclele tale
Sunt moi ca firul de mătase,
Ca stelele de luminoase...
Tu mi-ai răspuns: — De-ţi place, ia-le!...**

**— E miere dulce gura ta,
Şi parfumată ca o floare...
Tu mi-ai răspuns surâzătoare:
— Şi gura ia-o, şi pe ea!...**

**— Ca zorile când se trezesc
— Am spus — ţi-e inima curată,
Ca visele... Şi tu îndată
Mi-ai spus: — E-a ta, ţi-o dăruesc!**

**Setos de tine, de iubit,
Te-am strâns în braţe disperat —
O clipă doar şi te-am lăsat
Din braţe iarăş, îngrozit,
Că 'n fundul ochilor tăi sta
Hidoasă Moartea şi pândea...**

Trad. I. V. SPIRIDON

STILURI DE VIAŢĂ

STILUL EUROPEAN

Este o banalitate să constaţi că astăzi problemele, planurile şi iniţiativele, oricât de specifice şi de etnice ar fi în rădăcinile lor, îndată ce păşesc spre înfăptuire îmbracă aspecte continentale, ca să nu zicem, planetare. Nu e locul aici să înfăţişăm, nici măcar în linii de tot generale, cauzele care au determinat această stare de lucruri. Este un fapt de experienţă curentă, pe care nu-l poate contesta nimeni, şi deocamdată atâta ne interesează. Faptul acesta însă, real şi evident ca lumina zilei, ne îndreptăţeşte la anumite ipoteze ce-şi găsesc justificarea dincolo de planul material al civilizaţiei exterioare, în cuprinsurile de umbră şi lumină ale *peisajului paideumatic,* în sensul lui Leo Frobenius. În acest peisaj se maturizează *mumele generatoare de culturi şi stiluri de viaţă, mumele popoarelor, sufletele lor,* împresurate de flăcările tradiţiilor şi animate de sângele misiunii lor. În aceste prăpastii luminoase germinează acele mari *unităţi stilistice,* de multe ori inconştiente, care crează la un moment dat anumite *comunităţi vii,* capabile de rezistenţă masivă sau de cucerire. Şi numai în legătură cu puterea de viaţă a acestor unităţi putem vorbi de *stiluri mari* şi *stiluri mici,* de *stiluri misionare* şi *stiluri pasive.* Şi tot pe această cale ajungem să ghicim, subt diversitatea de suprafaţă a fenomenelor politico-sociale, *o stare elementară de ecumenicitate spirituală,* care, molecular şi subteran, leagă întreolaltă în anumite timpuri oameni, naţiuni, rase, potrivnice până atunci. Asta este opera, mai mult inconştienţă decât conştientă a marilor unităţi stilistice, crescute în acelaş peisaj şi subt poruncile de foc ale aceluiaş destin.

În ceeace priveşte *stilul de vieaţă european,* ale cărui trăsături esenţiale vrem să le însemnăm cu roşu acuma, nimeni nu-i poate contesta *unitatea,* cu toată imensa diversitate a aspectelor particulare. În această privinţă, *fenomenul european* este o simfonie. Dar cine poate contesta *unitatea multiplană* şi *pluridimensională* a unei simfonii?

Mişcările sociale de mare anvergură din ultimul timp au pus în vibraţie coardele variate ale unităţii europene. Ne mărginim spre pilduire la un singur caz. Toată lumea ştie, chiar şi cei cari nu vreau să ştie, că veacul nostru este un veac al raselor. În locul solidarităţilor utopiste, de toate categoriile, arbitrare şi fără comunitatea sângelui la temelie, se rânduiesc astăzi, dacă vreţi, în linie de bătaie, subt steaua tutelară a afinităţilor de rasă, unităţi sociale tot mai bine închegate. Fireşte,

nu vorbim aici de rasismul exagerat până la diformare al unora, nici de pretenţiile nejustificate ale gigantomaniei lor. Vrem să subliniem însă cu toată puterea, că există astăzi în luptă, deocamdată surdă şi subterană, trei rase: rasa albă, rasa galbenă şi rasa neagră. Bineînţeles albii, din punctul de vedere al culturii şi al civilizaţiei care ne interesează aici, se identifică, deşi în realitate sfera lor e mai largă, cu Europenii. Din această perspectivă privind lucrurile, ne putem da seama de realitatea serioasă şi tragică a lozincilor pentru solidarizarea albilor în faţa pericolului galben.

Întrebarea ce se pune, în cazul fenomenului european, este următoarea: de unde vin aceste voci de totalitară solidarizare în faţa pericolului comun? Răspunsul e limpede: *din acea conştiinţă a ecumenicităţii spiritual-europene, încărcată de tradiţii multiseculare şi încălzită de duhul misionar,* în sensuri multiple, dar autentice, pe care l-a avut totdeauna Europeanul. Glasurile acestei solidarităţi nu sunt decât exploziile fulgerătoare ale zăcămintelor comunitare ce alcătuesc zestrea patrimonului european. Sunt, dacă vreţi, plesnele inspicate în lumină, ale unei solidarităţi organice. Toate profeţiile, şi nu sunt puţine, despre apusul Europei, despre prăbuşirea iremediabilă a valorilor ei, nu fac decât să demonstreze, în direcţie negativă, marea unitate despre care vorbim. Europa e în agonie, Dumnezeul ei a murit, ca să întrebuinţăm limbajul nietzschean, nu

Port rusesc

Statuia Athena Parthenos

fac decât să personifice, nu importă deocamdată cum, *conştiinţa occidentală* despre care e vorba.

Ne pare rău că din lipsă de spaţiu nu putem pipăi mai deaproape articulaţiile acestei teze şi nu-i putem analiza toate ramificaţiile. Simţim nevoia însă de a înlătura o eventuală nedumerire. S'ar putea cineva întreba, şi pe bună dreptate, cum se împacă această *conştiinţă unitară,* această *unitate stilistică europeană,* cu infinita varietate de aspecte pe care o îmbracă cel mai frământat continent din lume. Căci într'adevăr, nici un continent nu trăeşte dintr'o substanţă mai bogată şi mai variată decât Europa. Şi totuşi, poate nici unul nu posedă *unitatea multiplă* a Europei. Bogăţia Europei însă nu este semn de renunţare, ci îndemn de depăşire, o vecinică invitaţie la luptă cu imposibilul, cu lumea cu apele pământului şi cu vânturile văzduhului. În această luptă, dusă pe planuri multiple, oricât de înverşunată şi de avană ar fi, se păstrează totdeauna legătura vie cu centrul radiator de viaţă şi dătător de seve hrănitoare. Toată hrana pământească şi cerească a Europei, oricât de îndepărtate ar fi drumurile pe care vine, işi păstrează totdeauna prospeţimea iniţială a efortului care o cere, care o cucereşte. Căci

între altele, *stilul european de viaţă* este prin excelenţă cuceritor. Şi puterea lui de cucerire derivă din înalta conştiinţă a misiunii sale, care este purrurea prezentă în faţa Europeanului. Şi-acuma, ca să revenim la problema ridicată mai sus, care este legea după care funcţionează organismul european cu toată complexitatea lui unitară?

Ştiinţa biologiei ne învaţă, că pe măsură ce un organism creşte, se complică şi se amplifică, în aceeaşi măsură se diferenţiază din ce în ce mai mult. *Gradul maxim de complexitate coincide cu gradul maxim de diferenţiere.* Diferenţiere în lumea biologică, ale cărei legi sunt *dinamice* şi nu deterministe şi mecanice, înseamnă *ierarhizare, coordonare şi subordonare de funcţiuni.* Însuşi organismul nu este altceva decât un complex unitar de relaţii funcţionale, cu un anumit centru sau *echilibru vital.* Stabilitatea sau instabilitatea echilibrului vital, la organismele biologice ca şi la colectivităţile sociale, poate varia foarte mult. Oricare ar fi oscilaţiile însă, cu semn pozitiv sau negativ, pentruca viabilitatea organismului să fie asigurată, atâta cât poate fi, se păstrează totdeauna linia centralizatoare a unui echilibru dinamic, care menţine necontenit unitatea de acţiune şi imprimă nota de originalitate, în sens larg, a organismului. În împărăţia biologică, complexitatea cea mai cuprinzătoare şi mai nuanţată o găsim la om, precum şi diferenţierea cea mai profundă şi mai variată. Cu toate acestea, este o absurditate din punct de vedere biologic să susţină cineva, că un animal unicelular, oricare ar fi el, este mai unitar decât omul. După cum tot aşa de absurdă ar părea, rămânând în planul strict biologic, teza contrară.

Transpuneţi acest adevăr, în toată rotunzimea lui experimentală, în câmpul politic, social şi spiritual al complexei realităţi europene, şi-i veţi înţelege, ca printr'o iluminare binevestitoare, *unitatea ei multiplă* sau, dacă vreţi, *multiplicitatea ei unitară.*

Vom înfăţişa la timpul lor stilurile de viaţă particulare, cari dau culoare, viaţă şi frumuseţe divină gorunului european, mărginindu-ne de astă dată cu schiţarea unor linii esenţiale, care încadrează şi singularizează imaginea noastră despre ceeace înseamnă spirit european.

Toţi ştim, că din punct de vedere geografic Europa nu este decât o mare peninsulă a Asiei. Şi totuşi spiritul european, cu toate consecinţele lui, s'a desvoltat şi s'a definit totdeauna în opoziţie cu spiritul asiatic. Putem afirma chiar, fără a cădea în osânda exagerării, *că setea de formă, de limpezime şi de lumină a Europeanului* a luptat necontenit împotriva asiatismului amorf, haotic, şi nivelator. Toate apologiile Occidentului din ultimul timp, îndreptate împotriva invaziei asiatice în Europa, prin mediaţie germană sau rusă, dovedesc acest lucru. Tradiţia acestei lupte se poate urmări retrospectiv până în timpurile de înmugurire aurorală ale culturii greceşti. Comunismul, împotriva căruia se ridică astăzi Europa, este în rădăcinile lui ultime un produs asiatic. Poate că puternica reacţiune provocată în spiritul european se datoreşte, între altele, şi acestui fapt.

Nu putem zăbovi prea mult asupra acestei lupte, din care Europa a ieşit *o puternică unitate stilistică.* Suntem obligaţi însă să desprindem trăsăturile fundamentale ale fenomenului european.

Este incontestabil că cele două coloane de susţinere ale spiritualităţii europene sunt: *moştenirea greco-latină* şi *ideea creştină.* Cea din urmă s'a altoit pe cea dintâi, universalizând-o şi sfinţându-i conţinuturile. Departe de noi gândul de a trece cu vederea celelalte dimensiuni ale fenomenului european. Ne vedem datori însă să subliniem cu roşu că toate sunt pătate, în sens bun, de *luminozitatea liniară, apollinică şi sculpturală a cerului elin* şi *de graţia divină a cerului creştin.* Logosul închipuit de cea mai înaltă minte care a crescut subt cerul Greciei, de poetul-filosof Platon, a luat trup omenesc în creştinism, în fiinţa cu două firi, divină şi umană, a lui Isus Hristos. Şi de atunci îşi revarsă asupra tuturora harul. E inutil să mai insistăm asupra luptei pe care au dus-o şi o mai duc şi azi Europenii pentru răspândirea creştinismului. Cu aceasta însă, ne apropiem de o altă dimensiune a sufletului european: *misionarismul.* Dela vechii Greci şi Romani, porniţi pe ape pentru căutarea aurului sau pentru împlinirea profeţiilor ameninţătoare ale oracolelor, până la descoperitorii de pământuri nouă şi până la expediţiile transatlantice ale vremurilor noastre, prilejuite de uluitorul progres al tehnicei, Europeanul a simţit totdeauna pe umerii săi povara şi răspunderea unei *misiuni.* Că aceasă misiune, împreunată totdeauna de *o nepotolită sete de aventură,* a degenerat cu timpul, transformându-se în instrument de exploatare, nu ne interesează deocamdată.

Argonauţii antici, Columbii evului mediu şi ai renaşterii, Nansenii timpurilor moderne şi ai contemporaneităţii sunt pelerinii aceleaşi credinţe europene. Şi câtă asemănare între misionarismul lor şi cel al apostolilor şi al tuturor sfinţilor şi misionarilor crucificaţi pentru răspândirea creştinismului! Nicăeri, deşi se pare paradoxal, cele două împărăţii, a cerului şi a pământului, nu şi-au trăit cu mai multă frenezie destinul ca pe pământul

Europei. Trebue să precizăm că acest misionarism ia aspecte variate: *religios, cultural, civilizator, politic, etc.* Oricât de felurite ar fi aspectele lui de manifestare, ele pornesc din acelaş nucleu central: *înalta conştiinţă a misiunii sale pe care o are Europeanul.* De aici şi *accentele de cucerire* pe care le cuprinde stilul său de viaţă. Invazia Europenilor în toate celelalte continente e o dovadă grăitoare despre această vitalitate cu mare apetit cuceritor.

Apoi, Europeanul manifestă o vădită tendinţă de depăşire a orizontului exterior în care trăeşte. Contrar Indului, care, după cum am văzut, se retrage în faţa zărilor amenințătoare, manifestând o timiditate şi o aspiraţie spre interiorizare fără păreche, Europeanul cucereşte zarea şi o depăşeşte. Este totdeauna în căutare de zări nouă. De aici subt latură politică şi socială, *imperialismul european,* atât de periclitat, după părerea unora, astăzi. Încât Europeanul, această întrupare neastâmpărată a *sufletului faustic,* ca să vorbim cu Spengler, *acest creator al calculului diferenţial şi infinitezimal, al muzicii contrapunctice şi simfonice,* a avut totdeauna un *sentiment anabasic al destinului,* un sentiment de puternică, şi nu arareori violentă afirmare a voinţei, a faptei şi a credinţelor sale. Europeanul, cu toată fiinţa lui istorică, a crescut pe drumul suitor *al „timpului-havuz“,* totdeauna cu porţile deschise *spre viitor.* Până astăzi, civilizaţia europeană, cu toată respectabila ei tradiţie, n'a încremenit, ca altele, cu faţa întoarsă spre trecut. Nimic nu e mai străin de fiinţa Europeanului decât *passeismul.* Să nu uităm că *tradiţionalismul,* pe care Europeanul ştie să-l aprecieze, este cu totul altceva. Este încălzirea prezentului prin focul sacru şi nestins al trecutului şi profilarea flăcărilor lui pe zarea viitorului.

La această linie suitoare în drumul ei cuceritor, ca un ferment de neîmblânzită şi fecundă neastâmpărare, se adaugă *o nestinsă sete de infinit.* Că această sete, ce bântue dintru început fiinţa Europeanului, ia trup în rotunzimea harică şi luminoasă a cupolelor bizantine, străpunge cerul cu turlele catedralelor gotice, se încheagă în sistem filosofic sau ia forma poemului, fixează în laborator legile lumilor sau organizează expediţii polare, nu importă. Vânturile ei roditoare bat pretutindeni. Întreg monumentalismul culturii şi civilizaţiei europene este mărturia acestui *dar de infinit,* în vecinătatea căruia creşte *conştiinţa tragică a unui etern provizorat* a tot ce există. Otrava *curgerii eterne,* turnată în sângele spiritualităţii europene de orgoliosul şi profundul Heraclit, şi-a dat roadele insutit. Şi cine ştie, dacă nu toată tensiunea dominatoare a Europeanului, toate fragmentele de eternitate ale culturii sale, nu sunt decât o fugă din faţa vecinicei curgeri? La acest *sentiment de relativitate* al tuturor valorilor pământeşti, se adaugă un neînfricat *spirit critic,* care dă farmec, supleţă şi vânjoşenie inteligenţei europene. Flora acestor calităţi a înflorit, mândru şi bogat, mai ales în exemplarele de elită ale spiritualităţii europene.

Nu trebue să uităm însă că Europeanul a introdus în lume *drama.* Şi cumplită dramă este Europa, cu toate dimensiunile, mari sau mici, ale stilului ei de viaţă.

GRIGORE POPA

Rondelul bisericii din deal...

Biserica mică din deal
Îşi chiamă 'n vecernii creştinii,
Pe unde s'abat şi streinii
Aduşi de-al furtunelor val.

Cu chipul Isusului pal
Pe cruce, pe fruntea cu spinii,
Biserica mică din deal
E astăzi mărirea luminii.

Şi n'are în geamuri cristal,
Nici artă înaltă în linii,
Mai scundă, de-alături, ca pinii
Îmi pare altar ideal

Biserica noastră din deal...

AL. STRĂONEANU-BALAŞ

JERTFĂ

PENTRU HRISTOS

„Se trage cu mitraliera în sfântul obraz al lui Hristos!

„Se clatină așezarea creștină a lumii!

„Putea-vom noi să stăm nepăsători? Nu este o mare binefacere pentru viața viitoare, să fi căzut in apărarea lui Hristos?"

Atât cuvintele de foc, cât și jertfa de martir a lui Ionel Moța *zguduie astăzi țara creștinească și românească.*

Jertfa lui Ionel Moța, căutată înadins cu sete nepotolită până în clipa morții, îl pune în șirul mucenicilor lui Hristos, care l-a învrednicit în mod minunat să se sue de pe pământ în Ceruri.

Cuvintele și jertfa lui Ioan Moța, comandantul legionarilor Arhanghelului Mihail, este o nouă și încremenitoare mustrare, venită din slava Cerurilor bogate în minuni.

Mustrarea arătărilor minunate Maglavitene, din vara anului trecut, prevestitoare de furtuni, cu amenințări de peirzanie, se repetă astăzi.

Ciobanul Petrache, cu glas de foc, a mustrat acest neam, să se apropie de Hristos, prin cugete creștinești și prin faptele iubirii poruncite de Hristos.

Mulți, foarte mulți s'au reîntors de pe calea rătăcirilor anticreștinești, în urma minunatelor arătări dela malul Dunării maglavitene.

Dar au rămas încă mulți în tranșeele lui Anticrist, cari – în orbirea lor diavolească – au luat arma infernului și au pornit la război satanic contra lui Hristos și contra așezărilor dumnezeești din astă lume. Cu arme și cu gloanțe, cu tunuri și cu tancuri, cu săbii și cu bombe, cu avioane și cu gaze, dărâmă biserici și mănăstiri, prăvălesc cruci și monumente sfinte, ucid preoți și creștini, aprind și ruinează așezări creștinești, răstignesc și schingiuesc vlădici, călugări și călugărițe, necinstesc morminte de împărați, de regi și de mucenici, cari au trăit pentru Hristos, s'au închinat sfintei Cruci și au luptat jertfindu-se pentru Biserica Mântuitorului.

Anticrist prin uneltele sale iudeo-comuniste, nici odihna oaselor prefăcute în cenușa evanghelică nu le-o cinstește, ci voește să „răstoarne așezarea creștină a lumii", după cum prevestea Ionel Moța, ostașul lui Hristos.

Iată, a doua mustrare a noastră ne vine dela Dumnezeu, prin Ionel Moța, martirul și eroul credinței noastre strămoșești.

„Putea-vom noi să stăm nepăsători?"

Fi-vom așa de orbi, să nu vedem calea ce ne poate duce la izbăvire prin Hristos?

Fi-vom oare așa de asurziți, să nu mai auzim glasul de chemare a lui Hristos: „Veniți la Mine toți cei osteniți și împovărați și Eu vă voi odihnì pe voi?"

Fi-vom oare așa de neînțelegători, ca să nu urmăm porunca lui Hristos?

Dacă ar mai fi vre-unul între noi, care să nu vadă calea menirilor românești, să nu audă chemarea izbăvirilor naționale, să nu înțeleagă porunca destinului ce ne așteaptă, acela va trebuì să ia pilda eroismului creștinesc a martirului Ionel Moța.

El a văzut calea ce duce de pe pământ la Ceruri. El a auzit chemarea lui Hristos cel scuipat în față, cel stropit cu sânge, cel răstignit în cuie. El a înțeles rostul existenței sale vremelnice din valea plângerilor.

Și n'a putut să rămână nepăsător!

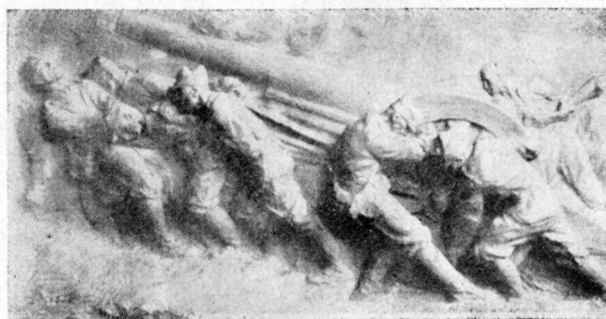
În depărtări, la mii de chilometri, Hristos cel prigonit din nou de către milenarul dușman iudeo-satanic, a privit peste această lume, și privirile divine s'au întâlnit cu focul ochilor fiului de preot dela Orăștia Daco-Romană. În ochii lui Hristos el a cetit amărăciune și durere și sentimentul lui de milă l-a mânat să-i ducă ajutorare, mângâiere și jertfă. Și a pornit!

Din depărtări, de peste mări și țări, el a auzit gemete și chemare de ajutor și el, cel oțelit în suferințe duse mereu pentru alții, a plecat pe calea chemărilor îndurerate, și a ajuns la nemurirea iubirilor cerești.

Hristos era atacat cu mitraliere!

Auziți?!

Și el a alergat să apere pe Hristos, contra gloanțelor! Să se opună oțel pieptiș în fața dușmanului înebunit, ca să nu atingă pe Hristos

Medrea: Tunarii

plumbul batjocoritor, ci mai înainte să fie ciuruită inima lui, iar prin aceste rane, sângele său se scurse generos și jertfelnic, murmurând fiecare picătură: „Nu este mai mare fericire, decât a lupta și a-ți vărsa sângele pentru apărarea lui Hristos!"

Într'adevăr: Puterea, bogăția, viața, cu plăcerile ei se risipesc și nici un preț nu au, dacă vom pierde viața trăirilor vecinice din preajma lui Hristos!

După această viață — viitoare a însetat sufletul sfânt al martirului Ionel Moța.

Cerul românesc și creștinesc strălucește de acum din nou, sporit cu un suflet sfințit prin jertfă bineplăcută inimei lui Iisus.

Prin vitejia lui un neam se înalță.

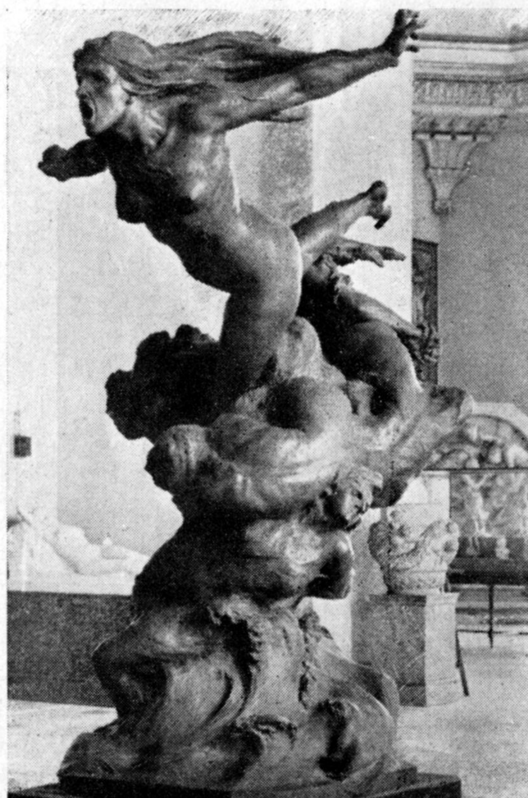
Prin jertfa sângelui lui un popor se izbăvește!

Din mustrarea venită din ceruri prin mucenicul Ionel Moța, jertfit lui Hristos, noi toți va trebuì să înțelegem că trebue să ne facem mult mai români cu inimile și mult mai creștini cu faptele noastre.

Asta o așteaptă dela noi Hristos Dumnezeul părinților noștri și pentru asta au murit moarte voluntară luptătorii lui Hristos: Ionel Moța și Vasile Marin.

Pilda vieții lor jertfelnice să lumineze calea izbăvirii noastre naționaliste și creștine, spre culmea menirilor românești prin Hristos-Rege-Națiune.

D. E. NICOARĂ

Larche: Apărarea

DOLIU

Cad fulgi plângând
din ram
în ram
pe geam de gând
alean;

Mint zări de păs
cântând,
mocnind,
pe amintiri ce au rămas
în van;

Povești de prunci
cu somn
de domn,
căldura-mi spune
calm;

Și când privesc
abis
de vis
pe zări e doliu chinezesc
de nea.

GH. NOVEANU

Iarnă grea

AL. T. STAMATIAD

Dumnezeu şi sufletul în poezia contimporană

Al. T. Stamatiad (născ. 1885) este primul poet care îmbogăţeşte literatura română cu cel dintâiu volum de poezii religioase. Prin ciclul celor 18 poeme din *Pe drumul Damascului,* el e creatorul poeziei religioase române. După aprecierea lui Macedonski, la prima ei apariţie, opera aceasta „cuprinde cele mai frumoase versuri ce au luat fiinţă în literatura noastră“ şi reprezintă nu numai simţirea unui poet, ci omenirea întreagă, „omenirea ce tinde printr'ânsul braţele desnădăjduite spre cer“.

După cum mărturiseşte poetul, paginile „de umilinţă şi de speranţă“ ale operei le-a scris la Iaşi „în zilele de glorie şi de sânge ale anilor 1917—1918“. Era timpul şi locul cel mai prielnic inspiraţiei religioase. Suferinţa e cel mai bun învăţător al omului. Nici când nu este omul mai aproape de Dumnezeu, cu toată simţirea şi cu toată inima lui, ca în vreme de nefericire. Invocarea lui Dumnezeu e primul gând al omului căzut între tâlharii de pe drumul dintre Ierusalim şi Ierihon, — cum era România între 1917—1918: ocupată de duşmani, decimată de boli, învrăjbită de lupte politice şi sociale, ajunsă la marginea prăpastiei...

În mijlocul durerii şi al disperării, poetul ridică un puternic glas de rugăciune şi samănă încrederea în sufletele rănite de îndoială. Când am pierdut totul, ne mai rămâne ceva: credinţa în pânea vieţii, în lumina, învierea şi viaţa lumii, — în Dumnezeu. Dumnezeu este Tatăl etern, Părintele bun şi Stăpânul milostiv al lumii. În mânile Lui să ne punem sufletul şi soartea ţării.

Ale Domnului sunt toate: mările, văile, munţii, stelele, mierea şi veninul, durerea şi bucuria, cântecul şi viaţa.

Ale Tale-s, Doamne,
Liniştea şi sapa,
Sufletul şi trupul,
Leagănul şi groapa,

Dela naştere până la moarte suntem în mâna lui Dumnezeu. El ne ocroteşte şi El ne mângăe. El ne-a dat lumina, credinţa, suspinul, iubirea, avântul şi ne-a sădit în suflete misterul care ne atrage spre cer. Fără Dumnezeu, viaţa ar fi „un drum de sânge prin flacări şi ruine“. Când Dumnezeu e lângă noi, privirea ni-i oglindă şi „sufletul palat“.

Cerescul Părinte ascultă rugăciunile oamenilor. Poetul îl cheamă cu ultimul suspin:

Cerescule Părinte,
Puternice şi mare,
Ascultă-mi rugăciunea,
Ai milă şi'ndurare!

şi-l roagă să-şi pogoare privirea asupra ţării şi să o binecuvinteze cu bărbaţi puternici ca stejarii, cu femei cinstite, cu copii mulţi, cu câmpuri bogate, cu gânduri cari îngenunchiază când toaca bate în sat, ca astfel întreaga noastră viaţă să fie o sărbătoare.

Dumnezeu iubeşte pe oameni. Dar pe cari îi iubeşte, îi şi ceartă, cu scopul binecuvântat de-ai întoarce dela rău la bine.

Fii lăudat,
O, Doamne,
Că mia-i întins şi mie paharul cu venin,
Căci rătăceam de-o vreme — stingherit şi fără vise —
Pe-o mare fără ţărmuri,
Într'un pustiu de ghiaţă,
În funduri de abise,
Ne mai crezând în artă,
În munca creatoare,
Ne mai crezând în viaţă
Şi'n braţul Tău divin!
Fii lăudat,
O, Doamne,
Că mi-al întins şi mie paharul cu venin.

Suferinţa e lumină şi leac isbăvitor, care preschimbă sufletul în cântec, viaţa într'o sfântă sărbătoare şi pe necredincioşi îi converteşte, ca şi pe sf. apostol Pavel pe drumul Damascului, — la Dumnezeu.

Prin durerea ţării, poetul — deşi uneori pare si el atins de îndoială, — se reculege şi se avântă ca un profet în viziunea viitorului ei; o mângâe şi o întăreşte prin credinţa în sărbătoarea biruinţei care va veni.

Toate gândurile, toate simţirile poetului sunt cuprinse în versuri pe cât de simple, pe atât de desăvârşite. Într'adevăr, avem în faţă o carte de versuri definitive, în care se slăveşte cu profund sentiment religios credinţa şi iubirea şi se adoră după cuviinţă Dumnezeu şi Mântuitorul Isus Hristos, — împăratul vieţii, mângăerea, casa şi pânea celor smeriţi.

Fii lăudat, Isuse,
Al nostru Împărat,
Căci Tu eşti poarta vieţii
Şi visul aripat!

Fii lăudat, Isuse,
Al nostru Împărat,
Căci Tu eşti mângăierea
Si zâmbetul curat!

. . . .

Fii lăudat, Isuse,
Al nostru Împărat,
Căci pentru noi, umilii,
Ai plâns şi-ai sângerat.

Nu lipsesc poezii închinate Preasfintei Fecioare Maria, — cădelnița de aur, desrobitoarea omului, ocrotitoarea plugarului, a soldatului, a martirului și a mulțimii orfane de bucurie și dreptate. În sfârșit, nici țara, „țara mea", nu este uitată din rugăciunile poetului.

Dumnezeu nu este numai Tatăl, Stăpânul și Mântuitorul, ci și Răsplătitorul omului. Toți cei ce luptă în viață cu inima curată, toți cei ce întâmpină ura și batjocura, toți cei ce suie calvarul suferinței în numele credinței, toți săracii, cu gândul fără pată și orfanii de iubire.

Voi, suflete umile,
Voi suflete 'nsetate,
In viața asta tristă,
De soare și dreptate, —
Voi, toți veți fi în ceruri,
Deapururea cu Domnul!

În felul acesta se desfășură gândirea religioasă a lui Al. T. Stamatiad. Clară, simțită și clădită pe un robust optimism creștin. Sufletul omului în toate împrejurările vieții e chemat să ancoreze în Dumnezeu și să-l adore din inimă curată. Căci El îi poartă de grijă în lume și-l răsplătește dincolo de moarte.

NICOLAE IORGA

În activitatea sa extrem de bogată și variată, dl N. Iorga (născ. 1871) a găsit vreme să se ocupe și cu poezia. De sigur, nu cu scopul de a-și releva un mare geniu poetic, ci mai mult pentru a servi de pildă generației sale. Dl N. Iorga poetul ca și istoricul, este mai presus de toate un pedagog al neamului. El luptă pe toate drumurile și din toate puterile, pentru a incadra și indruma spiritul culturii românești în alvia lui firească.

Dacă între lucrările sale istorice domnia sa nu a uitat să ne dea o *Istorie a Bisericii Românești*, la fel nici în opera sa poetică nu a uitat să ne dăruiască câteva poezii religioase.

Aflăm pe dl Iorga, cum e și firesc să-l întâlnim, în biserică. Aci, în fumul de tămâie, își aduce aminte de copilărie și de trecut, când în inima lui domnea

...noian de basme și minuni,
În care îngerii, șăgalnici și sfinții milostivi și buni,
Când în mantaua-i de luceferi bătrânul sfânt al lumii Domn,
Cel veșnic nepătruns cu mintea, zâmbea cu zâmbet de copil...

S'au dus toate ca o vedenie de April și s'au schimbat, cum se schimbă viața și gândirea omului. Totuși și azi când se întoarce cu mintea spre trecăt, îi pricepe sensul și se închină ca un creștin.

Și, când privesc pe Cristul blăjin între umilii ucenici,
Mă 'nchin acelui ce-a pus capăt nemăsuratei suferinți
A lumii fără ideale ce blăstăma, scrâșnind din dinți.
(Se 'naltă fumul de tămâie).

În *Ghetsimani* Isus se roagă și plânge durerea omenească, deși era „fiul lui Iehova ca marmora de tare". Se roagă și poetul, să ne ferească Dumnezeu de păcat.

În valul care spre noi crește
Tu, ce în mâna Ta ne ții
Stăpâne pe Împărății,
De tot păcatul ne ferește.
(Rugăciune).

Dumnezeu este ajutorul și ocrotitorul țării și al Domniei.

Cu Dumnezeu sfântul,
Ne-om păzi pământul,
Ne-om ținea moșia,
Ne-om cinsti moșia.
(Urare de Anul Nou).

În mijlocul vremilor de răstriște ale anului 1917 poetul mângăe și întărește sufletele întristate, cu legea și crucea lui Isus Mântuitorul.

Dar steaua de sus
Încă n'a apus
Steaua ce ne-a dus
Și-aice ne-a pus,
La drum de răscruce
Lângă sfânta cruce.
Legea lui Iisus
Tot nu s'a răpus,
Legea lui Hristos,
Domnul cel duios
Ce simte durerea
Și 'nfrânge puterea,
Legea lui cea bună
Care ne răzbună
Și duce prin foc
Spre noul noroc
Prin foc și prin pară
Către altă Țară
Prin plâns și prin moarte
Către-a noastră parte.
(Urare de Anul Nou 1917).

O țară ce crede în Hristos și în legea lui cea bună nu moare, cum nu moare nici eroul *(Cei ce nu-s morți)* și nici omul harnic. Sufletul muncitorului ce nu s'a legat de zădărnicia lucrurilor din împrejur, trece viu în nemărginire...

Dar sufletul ce 'n el s'a mărgenit
Și s'a 'nălțat prin munca grea pe sine
De-al omenirii rost etern se ține,
Mergând cu dânsul. viu, în infinit.

Nici nu poate să moară sufletul, deoarece prin el trăește Dumnezeu în om.

Un Dumnezeu purtăm în noi.
Prin el râvnim către sublim
Și raza lui spre culmi ne duce:
Cu carnea noastră stă pe cruce
Și se înalță când murim.
(În noi, un zeu).

Tot atât de pline de sentiment religios sunt câteva traduceri ale d. Iorga.

În toate versurile sale religioase se vede că poetul N. Iorga este un credincios. Stă și domnia sa pe temelia dogmelor fundamentale ale creștinismului, crezând în Dumnezeu și în sufletul nemuritor.

IL. V. FELEA

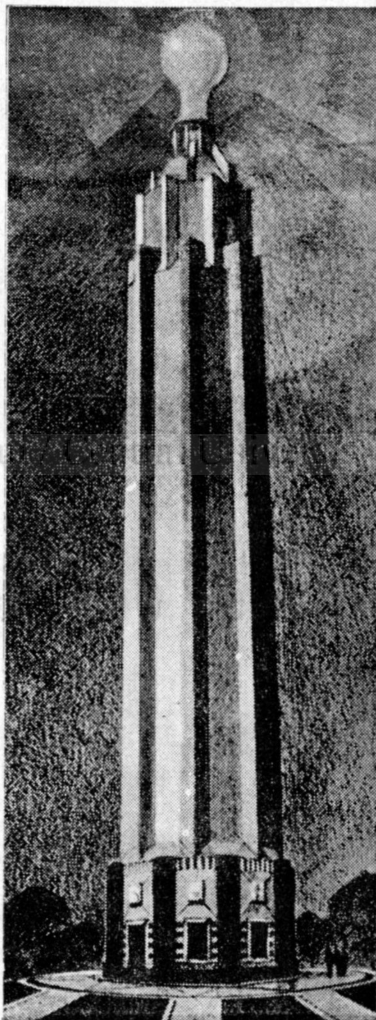
CRONICA ȘTIINȚIFICĂ

Câteva realizări ale științei în anul 1936

Ne dăm seama că in cadrul unei cronici nu încape înșirarea tuturor descoperirilor științifice dintr'un an. Ne vom mulțumi să arătăm doar câteva cari prezintă mai mare interes pentru cititorii noștri.

Cercetările *științei teoretice* s'au indreptat și in anul trecut tot spre lumea infinitului mic, a atomului și a electronului. Premiul Nobel pentru Fizică s'a dat fizicienilor Hess și Anderson pentru studiul *razelor cosmice,* niște raze încă misterioase, cari sunt foarte puternice în păturile înalte ale atmosferei pământului. Cei doi fizicieni le-au descoperit noui proprietăți, între altele și aceea de-a străbate foarte ușor corpurile (trec chiar printr'un bloc de plumb gros de 1 m.) și de-a sfărâma atomul material. Bombardând atomii cu asemenea raze se poate realiza transmutația materiei (despre care am mai vorbit în această revistă).

Tot în domeniul acesta al razelor s'au studiat *undele psihice* pe care le emite creerul omenesc și al animalelor. După rezultatele cercetărilor mai nouă, creierul unei ființe este asemenea unei antene de radio, care emite unde ce pot fi prinse de un alt creier, sau chiar de instrumente de măsurat foarte sensibile. Așa s'ar aplica telepatia, hipnotizmul și instinctul de orientare al porumbeilor, al berzelor etc. Unii savanți – între cari trebuie să amintim pe prof. Marinescu din București – au socotit că se poate măsura activitatea creierului după tăria undelor electromagnetice pe care le produce acesta când lucrează. Ne închipuim ușor că de aici până la citirea gândului nu mai e mult.

Turnul ce se va ridica în New Jersey în memoria lui Edison

Știința aplicată la industrie și tehnică, în special la tehnica de război, s'a întrecut pe sine însăși.

În anul trecut a fost lansat cel mai mare vapor transatlantic Qeen Mary, care are o lungime de 350 m. și poate duce 3500 pasageri. Și alte două și mai mari decât acesta sunt în lucrare.

Tot în acest an s'a terminat construcția celui mai lung pod din lume (desigur în America!). El leagă orașul San-Francisco cu Oakland și are cca. 13 km.

Radiodifuziunea s'a perfecționat la maximum și și-a întins terenul de aplicație în toate domeniile. E destul să amintim că în Apus mecanicul unui tren va comunica cu frânarul ultimului vagon și cu impiegații din gări, prin radio nu prin semnale.

Televiziunea a făcut însemnate progrese în Anglia, Germania și Franța. Nu este exclus ca în anul ce urmează emisiunile lor să poată străbate până la noi.

O admirabilă aplicație a tuturor perfecționărilor în fotografie, cinematografie, radio și televiziune s'a făcut la Olimpiada din Berlin, unde cronometrarea și inregistrarea sosirilor s'a făcut cu cele mai moderne metode și aparate, excluzând orice greșeli de observație.

Germania, care ca de obicei stă în fruntea țărilor industriale, și-a perfecționat metodele de fabricație a *benzinei* și *cauciucului sintetic* (fabricate pe cale artificială din materii prime cari se găsesc în țară). Într'un viitor războ nu se va mai teme de... sancțiuni și neintervenții!

Să mai vorbim de avântul pe care l-a luat în toate țările (afară de a noastră!) fabricarea armelor: tancuri grele, avioane cu iuțeli enorme, tunuri, gaze și toate mijloacele de scurtare a războaielor?...

Ca să încheiem această scurtă trecere în revistă, ne ținem de plăcută datorie să amintim două aniversări ale științei românești.

În anul care a trecut *Gazeta Matematică* din București a sărbătorit împlinirea a 40 ani de apariție regulată. Întemeiată la 1895 de † prof. *V. Cristescu* și *dl Ing. Ion Ionescu* a grupat în jurul său pe cei mai mari matematicieni ai țării, dintre cari amintim numai pe *prof. G. Țițeica* și † prof. *A. G. Ioachimescu.* Ea apare și azi în

condiții cari ne fac cinste și suntem mândri pu-tând spune că Gazeta Matematică e la nivelul oricărei reviste similare din țările apusene. Ea are meritul de-a fi îndrumat și pregătit o serie întreagă de profesori, ingineri și cercetători în domeniul matematicii pure și aplicate.

În Decemvrie 1936 și-a sărbătorit printr'un volum omagial încheierea unui ciclu de 25 de volume apărute, revista *Natura* cea mai frumoasă și mai folositoare pentru toți revistă științifică ro-mânească, frântură ruptă din sufletul întemeieto-rului și conducătorului ei până azi, profesorul u-niversitar *G. G. Longinescu*. Primul ei număr a apărut în 1905 și cu o întrerupere din cauza răz-boiului a apărut regulat până azi. Pentru conținu-tul ei (de popularizare științifică) și pentru sufletul cinstit românesc cu care e scrisă, ea ar trebui ci-tită de câți mai mulți români.

AXENTE CREANGA

NOTE DE DRUM

PRIN ȚĂRILE APUSENE

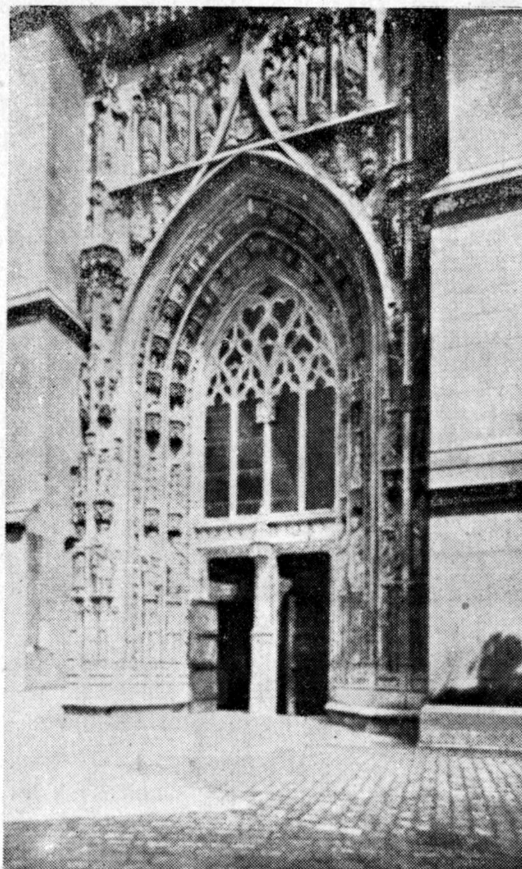
PE VALEA RHONULUI AVIGNON. LYON — ZÜRICH

Din apartamentul meu dela hotel „Negresco" din Nizza, scobor însoțit de valetul care mă ur-mează aducându-mi geamantanele și urmărit de ochii frumoasei Charlotte Corday, care uitându-se după mine așteaptă să-i trimit peste câteva zile fotografia pe care i-am făcut-o aci în hotelul a-cesta minunat. E de dimineață și a început să ploaie cu găleata. La plată mi se adaogă încă zece la sută peste costul camerei — în loc de bacșiș. Valetul mă însoțește până la mașina care m'aș-teaptă la scară. E gata și ea de un drum nou și lung, fiindcă azi voi face un drum peste cincisute km. până la Lyon. Mi-am așezat geamantanele la spate și am intrat în mașină mai repede, să nu mă ploaie. Pornesc motorul și până aștept puțin să se încălzească mă uit împrejur să mai văd înc'odată Nizza. Ploaia grozavă spală pardoseala minunată a promenadei „des Anglais". Nu se vede nimeni pe stradă. Bietul Mateescu azi lipsește dela locul lui, fiindcă n'are pe cine fotografia și va sta și el acasă lângă copiii lui și va developa foto-grafiile făcute eri. Deasupra mării norii se rosto-golesc unii peste alții ca și valurile de sub ei. Timp urât. La munte trebue că ninge.

Am pornit. Ploaia care cade într'una răsună pe pânza mașinii și mi-o spală gratis, iar roțile din față despică apa de pe drum ca prora unui vapor în mers. Bine c'am plecat. Ce făceam la Nizza pe ploaie? Dar așa, pe drum trece timpul mai ușor.

La Cannes și la St.-Raphael aveam câte-o domnișoară, cunoștințe din 1928 dela congresul internațional de thalassotherapie ținut la București. Dac'ar fi fost timp frumos, poate mă opream să le văd, fiindcă corespondasem cu ele; dar așa... am trecut mai departe prin ploaia grozavă și nu le-am văzut. De altfel de-atunci e mult — cinci ani — și ele s'or fi măritat.

Am văzut „Esterel", am trecut prin Draguig-nan și prin stațiunea balneară Aix en Provence și tot sub ploaia care nu se mai oprea am ajuns în Avignon, unde am oprit, înconjurând zidurile cari închid orașul, intrând în oraș și vizitând timp de o oră „palatul papilor". Era Duminică și intrarea era gratuită.. Bine că se mai poate intra în Franța undeva gratis, căci poporul acesta îți cere bani și fiindcă răsufli aerul din țara lui! Noaptea la ora zece, dupăce făcusem cincisute de km și dupăce în orașul Valence am văzut „spahii" — arabi sol-dați călăreți aduși din colonii — am intrat în orașul Lyon, care mi-a părut pustiu, urât și jalnic. Poate

Lausanne: Poarta catedralei

Zürich

mi s'a părut numai; dupăce văzusem Nizza, San Remo, Lugano, ce vrei? A doua zi am găsit pe băiatul lui „Ionu lu Niculiță" care face medicina aci și-am umblat cu el. Ne-am plimbat în mașină, mi-am cumpărat „pullover", cravată, săpun „Cadum" și-am beut șampanie. Nu mi-a plăcut Lyonul deloc; poate primăvara să fie mai frumos. Mai ales dupăce pe stradă s'a mai acățat de mine un om dela poliție și mi-a spus să merg acolo ca să mai plătesc vre-o câțiva franci „pe zi" ca taxă „de sejour" pentru mașină în Franța. Am trecut frontiera Franței și am intrat în Geneva pe malurile lacului Leman mergând liniștit și încet pe străzile frumosului oraș, când de-odată o altă mașină a intrat cu toată puterea în mașina mea îndoindu-mi aripa și strâmbându-mi osia dinainte.

Mi-am dat mașina la reparat plătind 1500 Lei (50 franci) dar am fost trist, foarte trist. Era frig, ceață, dealurile din apropiere ninse, iar Mont Blancul nu se vedea. N'am avut bucuria pe care o așteptam, mai ales că un prieten mi-a spus: „Când vei vedea Geneva, nu-ți va mai veni să pleci din ea". Mi-am cumpărat de aici lucruri frumoase: inel de aur, cămăși de mătase, cravate. Am văzut și biserica rusească.

La plecare am trecut prin Lausanne dar n'am oprit, fiindcă era trist ca și la Geneva, dar mi-am închipuit că primăvara trebue să fie minunat aici. Mă grăbeam să ajung la Bern și să plec mai departe, fiindcă pașaportul meu expira la 16 Novembre.

Dela Lausanne spre nord tot regiune franceză până la Fribourg. De-aci încolo nu mai vezi inscripții franceze, ci numai germane, așa încât ajungând la Bern, ești ca și în Germania.

Capitala Eveției e oraș curat german care are și el însă galeriile negustorești pe cari le vezi numai în orașele italiene. România are aci consulat. Domnul ministru Iverescu locuește în casa cea mare din curte, iar birourile sunt instalate într'o casă de lemn (scânduri) la marginea curții. Mi-am ales și aici un hotel mare (Bristol) cu confort. N'am cumpărat nimic de aici și a doua zi am plecat mai departe prin Emmenthal, faimoasa vale a cașcavalului bun, prin orășelul Wolhusen, opresc numai câteva ceasuri la Luzern, apoi trec pe lângă lacul Zug și cu două ore înainte de a se însera ajung la Zürich, orașul minunat unde mă instalez la hotelul meu elegant.

Zürich. E cel mai mare oraș din Elveția și are 250.000 locuitori. Îl cunoșteam, fiindcă mai fusesem de două ori aici și mi-a plăcut totdeauna să petrec în el. Hotelul meu se află peste drum de cinematograful „Scala" și în felul lui poate e unic în lume: pe lângă curățenia lui mai mare decât se poete închipui și pe lângă ieftinătatea camerelor (cinci franci pe zi) în comparație cu alte hoteluri de seama lui, se mai găsește o minune aci: pe măsuța de noapte a fiecărei camere e așezată o Biblie, ca să cetească în ea toți dreptcredincioșii, iar în altă cameră de care ai lipsă ziua și noaptea pentru ușurarea trupului, și aceasta curată așa cum nici în vis nu-ți poți închipui, citești pe hârtie cartonată și tipărită îngrijit, următoarele sfaturi:

> Păstrează curățenia așa cum se cuvine fiecărui om de omenie.
> Dacă te scoli mai de dimineață decât alții și in tot timpul zilei și nopții păstrează pretutindeni pe unde umbli liniștea atât de binefăcătoare trupului ostenit după munca zilei.
> Nu supăra pe nimeni și nici pe tine nu te va supăra nimeni.
> Fii model de cinste pretutindeni și, dacă vrei, păstrează-ți câteva ore Dumineca pentru a te *duce la biserică.*

La cinematograful de peste drum am privit filmul „Vogelparadies" (Raiul pasărilor), un film foarte frumos, instructiv și interesant, cu scene din viața pasărilor din Delta Dunării dela noi. Societatea „Ufa" din Berlin a cinematografiat Delta noastră, arătând lumii ce țară frumoasă avem, iar eu a trebuit ca să vin tocmai la Zürich ca să văd țara mea frumoasă.

Zürich, e un oraș în care înveți curățenie, omenie, iubire de flori și de pasări, iubire față de aproapele, cultură, oraș în care îți înnobilezi sufletul și de unde vii acasă cu gânduri bune, cu planuri de a face pe oamenii tăi mai cinstiți și cu planuri de a stârpi noroiul de pe străzile țărei tale... și din suflete.

(Va urma)

Dr. EUGEN DOBROTĂ

CARL MARIA WEBER

C. M. Weber

De curând s'au împlinit 150 de ani dela naşterea marelui compozitor german Carl Maria de Weber, primul muzician instruit al secolului XIX.

De timpuriu s'au putut remarca la tânărul infirm Weber aptitudini artistice.

Studiile muzicale şi le-a făcut la Heuschkel în Hildburghausen (pian), în Salzburg la M. Haydn (pian şi teorie), Wallishauser (canto) şi la Kelcher (compoziţie şi armonie), iar la Viena, la Abatele Vogler.

În Salzburg şi-a scris prima sa compoziţie „Şase fughette", şi întâia sa operă „Puterea dragostei şi a vinului". Tot aci, în 1801, compune opera în 2 acte „Petru Schmoll şi vecinii", care s'a jucat prima oară la 1802 în Augsburg.

Cariera muzicală şi-a început-o Weber ca dirijor al teatrului din Breslau, în toamna anului 1804, la vârsta de optsprezece ani, dovedindu-şi marele său talent pentru regie şi direcţiune.

Din 1813—16 e dirijorul operei din Praga, unde a desvoltat o foarte rodnică activitate.

La Darmstadt, pe lângă alte compoziţii, şi-a scris preludiul marilor sale creaţiuni de mai târziu „Freischütz" şi „Euryanthe", desăvârşite prin anii 1821—23.

În timpul răsboiului franco-german armonizează poezii patriotice de-ale lui Th. Körner, ajungând o personalitate bine cunoscută în întreaga Germanie. Popularitatea sa şi-a ajuns apogeul după biruinţa dela Belle-Alliance, când şi-a scris marea sa cantată „Kampf und Sieg", înfăţişată prima dată în 22 Decemvrie 1815.

La finea anului 1816 e chemat dirijor la opera germană din Dresda, care se creia atunci, devenind teatrul şi simbolul năzuinţelor, luptelor, durerilor şi biruinţelor sale: icoana cea mai fidelă a propriului său caracter artistic.

În 1817, începe să lucreze la magistrala sa creaţiune muzicală „Freischütz", pe care o termină prin 1821. Tot atunci dete publicităţii şi „Preciosa", care fu jucată cu extraordinar succes la opera din Breslau în 15 Martie 1821.

Cu toate, că o boală crudă rodea încet, dar fără cruţare, trupul plăpând al marelui compozitor, în Februarie 1826 Weber trecu în Anglia, obţinând noi lauri, în seara de 12 Aprilie, în sala teatrului Coventgarden, cu noua sa creaţiune exotică, opera „Oberon".

În 5 Iunie 1826, opt săptămâni după premiera „Oberon"-ului, moartea nemiloasă puse definitivă stăpânire pe genialul creator romantic în muzica germană, pe Carl Maria Weber.

Weber n'a excelat în compoziţiuni de muzică bisericească şi simfonică. În opere — 14 la număr — şi lied-uri şi-a desfăşurat virtuţile sale de compozitor multilateral. El a fost acela, care a mijlocit trecerea dela genul clasic la cel romantic în muzică, dar numai într'atâta, întrucât se împăca romantismul cu teatralismul.

G. STĂNESCU

VITRINA CĂRŢII

CRONICA LITERARĂ

Dr. I. Mateiu. PROBLEMA UNITĂŢII RELIGIOASE ÎN REVOLUŢIA DIN 1848. Bucureşti, 1936, în 8⁰, 24 p.

În volumul omagial (de aproape 1000 de pagini) închinat *„Fraţilor Alexandru şi Ion I. Lapedatu la împlinirea vârstei de 60 ani"*, dl prof. I. Mateiu scrie un studiu concis şi de o rară frumuseţe despre o problemă importantă din istoria Bisericii ardelene: unirea religioasă în revoluţia din 1848. Ca să fie cât mei obiectiv posibil, dl prof. I. Mateiu aduce drept material documentar, argumente din surse unite.

Problema refacerii unităţii religioase a Românilor ardeleni – *„ruperea peceţilor"* – a preocupat pe toţi fiii neamului imediat după săvârşirea unirii. La 1760, după acţiunea energică a lui Sofronie, protopopul unit Ioan Popovici dela Cib notează pe o carte bisericească: „Când s'a lepădat sfânta unire din toată ţara Ardealului au fost anii 1760" (La A. Bunea – Episcopii Petru Pavel Aron şi D. Novacovici, p. 199 şi 261). La 1798, după îndemnul lui Petru Maior, vicarul Ioan Popovici din Sibiu cere aprobarea Vienei pentru convocarea unui congres naţional al preoţilor de ambele confesiuni. La 5 Aprilie 1848, Nicolae Bălcescu scrie *unitului* A. Treboniu Laurian – *„Stricaţi unirea cu catolicii"*. La memorabila adunare dela 3/15 Mai 1848, poporul cerea ca cei 2 episcopi să oficieze împreună. (A. Treboniu Laurian – Istoria, etc. p. 208). Dar chiar în 8 Mai, când s'a discutat la Sibiu programa adunării dela Blaj, prefectul Constantin Romanul îndeamnă pe toţi fiii neamului *„să şteargă diferenţa aceasta religioasă şi să fie toţi una"*. În 3/15 Mai chiar dela începutul adu-

nării mulţimile cereau unirea religioasă. Imperativul politic nu permitea însă răgaz pentru acest act pe care toţi îl doriau. Chiar Simion Bărnuţiu spunea: *„încă nu e timpul"*. Voiau mai întâiu să rezolve problemele politice şi numai după aceea să stabilească unitatea confesională şi o ierarhie bisericească absolut independentă. O dovadă de importanţa specială pe care o acordau acestei probleme e faptul că în moţiune n'au pus'o în locul al 12 sau al 13, ci în locul al doilea. În ziarul *„Pesti Hirlap"* acest punct e redat astfel: „Ca biserica română să fie autonomă, fără nici o deosebire de confesiune (ştergându-se numele de unit şi neunit) şi să nu depindă de nici o biserică de limbă străină".

Hotărârea aceasta a intelectualilor români a avut largi repercusiuni asupra masselor populare. încât s'au înregistrat convertiri în masse la ortodoxie pe tot cuprinsul Ardealului. La 9 Mai 1850 Episcopul Leményi se plânge Guvernului, că poporul greco-catolic *„este adus la mutarea credinţei sale"*. Tot în acest sens se plânge şi Vasile Erdélyi şi cere Guvernului să pună stavilă *„seducţiunilor persistente"*.

Reîntoarcetile la ortodoxie au fost aşa de numeroase, încât au început să preocupe ierarhia catolică. Primatele Ungariei a convocat pe toţi episcopii catolici la Strigoniu, iar în 17 Sept. 1850, întrunindu-se la Blaj sinodul arhidiecezan, se hotăreşte din nou lupta împotriva ortodoxiei şi pentru *„restabilirea* (?)*"* Mitropoliei unite. Primatele Ioan Scitovsky, *prin episcopii săi sufragani*, zădărnicì şi de astă dată iniţiativa frumoasă, luată chiar în metropola greco-catolicismului.

Ar fi de dorit ca studiul dlui prof. I. Mateiu să fie citit mai ales de tineretul unit, ca să aibă intuiţia clară a ceeace voiau să facă înaintaşii lui la 1848.

I. E. NAGHIU

Pr. Victor N. Popescu: ORIENTĂRI CREŞTINE. Tip. ziarului „Universul", Bucureşti 1937. 180 pag. Lei 60.

Plecând dela repetatele îndemnuri ale M. S. Regelui Carol II. către clerul ortodox pentru o intensivă muncă de evanghelizare, autorul ne arată criza religioasă ce stăpâneşte la noi, ca — de altfel — în lumea întreagă. Prin analize sufleteşti şi sociale de o remarcabilă pătrundere ne desvălue cauzele acestei crize în acceptarea civilizaţiei apusene, în desvoltarea rapidă a oraşelor, în răspândirea culturii laice, în desbrăcarea conservatismului ţărănesc, în circulaţia mare a oamenilor şi ideilor. Rezultatul firesc al crizei religioase e destrămarea sufletească a neamului şi o 'scădere a nivelului moral, ce dă de gândit.

În faţa acestei situaţii „biserica trebue să întreprindă o acţiune de cucerire, de păstrare şi de desăvârşire a sufletelor." (p. 87.) Singur ritualismul nu ajunge. Dimpotrivă, lipsit de un puternic duh evanghelic contribue şi el la agravarea crizei. Ne trebue suflete pătrunse de fiorul credinţei, minţi luminate, caractere de mucenicească voinţă şi curăţenie, cari — prin propovăduirea şi pilda lor — să dea un răspuns la cea mai arzătoare problemă religioasă a momentului: adaptarea pietăţii creştine la nevoile timpului.

Cartea e un semn al dorului de îndreptare, ce pune tot mai multă stăpânire asupra sufletelor, al renaşterii religioase în pragul căreia ne găsim, un puternic sprijin pe seama celor ce gătesc calea Domnului.

I. G.

Emilian Vasilescu. INTERPRETAREA SOCIOLOGICĂ A RELIGIEI ŞI MORALEI. Şcoala sociologică franceză. Studiu critic cu o prefaţă de d. Gaston Richard. Bucureşti, Ed. Cugetarea, 1936, Pag. 176, Lei 80.

Dl Emilian Vasilescu, e un publicist bisericesc, cunoscut mai ales prin esseurile şi articolele publicate în *„Raze de lumină"* *„Universul"* şi *„Calendarul"*, precum şi prin ultimele două traduceri pedagogice: *Parabole. Istorioare morale,* după Krummacher şi Herder, şi *Educaţia morală prin lecturi,* alcătuită în colaborare cu P. S. Irineu Mihălcescu-Târgovişteanul.

De astădată dl Emilian Vasilescu ni se înfăţişează cu o lucrare vastă de sociologie religioasă, prefaţată de dl Gaston Richard, unul dintre cei mai reputaţi sociologi francezi.

Lucrarea dlui E. Vasilescu studiază din punct de vedere creştin felul cum se pune problema religiei în sociologia franceză contimporană şi combate concluziile anticreştine la cari au ajuns reprezentanţii acestei şcoale, recomandând alte orizonturi pentru sociologia religioasă.

Lucrarea are trei capitole. În capitolul I face istoricul şcoalei sociologice franceze, insistând mai ales asupra lui Auguste Comte, a lui Emile Durkheim şi a elevilor acestuia.

Capitolul al II-lea al lucrării se ocupă cu „Interpretarea sociologică a religiei". În interpretarea fenomenului religios şcoala franceză nu respectă principiul de a se apropia de o operă mistică, participând personal la experienţa mistică. Religia o vede numai în formele sociale, iar Durkheim afirmă, că *„Dumnezeu este societatea gândită simbolic"*.

În capitolul al III-lea autorul studiază „Interpretarea sociologică a moralei". În locul moralei

creştine, şcoala sociologică franceză a încercat să creezee o nouă *„ştiinţă pozitivă“* — arta morală raţională, care ar studia „fenomenul moral“ aşa cum se manifestă la diverse popoare şi în diverse epoci.

Întemeiat pe un vast material bibliografic şi înzestrat cu o putere de discernământ dintre cele mai lucide — dl Em. Vasilescu a adus, prin noua sa lucrare, o foarte preţioasă contribuţie la lămurirea şi îndrumarea unei probleme de cea mai mare importanţă filosofică şi educativă.

I. E. NAGHIU

Diacon Ioan Lancrăjan. ÎNCERCĂRI DE REABILITARE A GÂNDIRII CREŞTINE MEDIEVALE. Bucureşti. Tip. Cărţilor Bis. 1937, pag. 154. Lei 70.

B. Hauréau prin lucrarea sa „Histoire de la Philosophie Scolastique“ apărută la Paris, p. I. în 1872 şi p. II. în 1880 a ridicat steagul luptei de spulberare a discreditului acumulat împotriva *evului mediu* – socotit ca „o noapte de o mie de ani“ în istoria omenirii – şi ca o vreme în care nu s'a cugetat nimic.

De atunci, pe această cale se înşirue munca multor minţi luminate: M. de Wulf, Ueberweg-Geyer, Fr. Picavet, Laberthonnière, Frd. Lot, K. Lamprecht, P. Mandonnet, A. Loisy, N. Berdiaeff, J. Hordström, G. Schnürer, M. Grabmann şi culminează astăzi prin lucrările lui Gilson.

Acestora li se alătură cu cinste şi savanţii noştri N. Iorga şi P. P. Negulescu.

Părintele diacon I. Lancrăjan, asistent la Facultatea de teologie din Bucureşti, a urmărit şi cercetat întreagă desfăşurarea muncii de reabilitare a gândirii creştine medievale din ultimele cinci decenii, prinsă în valoroasele lucrări ale autorilor pomeniţi – şi ne-a dat o admirabilă sinteză, întregită cu unele judecăţi şi aprecieri personale de o înaltă valoare.

Pr. Fl. M.

Dorian Grozdan. CIOPLITURI ÎN LEMN (Versuri). Timişoara, 1936. Tip. Atheneu. Biblioteca „Luceafărul“ Nr. 10. Pag. 61, Lei 30.

De curând intelectualii bănăţeni, grupaţi în jurul revistei „Luceafărul“ din Timişoara, au întemeiat o bibliotecă cu acelaş nume, în care se publică opere ale autorilor bănăţeni şi lucrări referitoare la Banat. Până în prezent s'au publicat 11 numere (poezii, nuvele, schiţe, biografii, istorie). Numărul penultim e volumul de versuri „Cioplituri în lemn“ al dlui Dorian Grozdan, care a mai publicat un volum de poezii întitulat „Brazde păgâne“. (Biblioteca „Luceafărul“ Nr. 2),

În versurile puse ca „motto“ poetul însuşi ne spune care e mobilul psihologic care l-a determinat să scrie aceste rime:

Sufletul am încercat să mi-l cioplesc aci
pe fiecare lespede curată şi virgină,
şi răsfirat aşa, să par cât raza unui priculici,
în vremea care mă împroaşcă cu rugină.

Poetul pare un călător prin vieaţa, cu ritmul ei uneori vrăjmaş şi care vrea să vorbească celor cari îl vor urma. Din viaţă, din trăirile sale interioare, dl Dorian Grozdan îşi caută subiecte uşoare şi într'o ţinută elegantă, aproape soră cu simbolismul, ne comunică şi nouă ceeace simte sufletul lui:

Gândesc acum la anii cari se duc
la stelele ce pier în depărtări
şi 'ngălbenirea frunzelor din nuc
mi-arată-o toamnă nouă peste zări.

De remarcat: caracterul creştin al poetului. Când viaţa, cu multiplele-i înfăţişări îi abate paşii, se 'ndreaptă spre Dumnezeu.

Hotarul tău, Doamne, l-am bătut cătrănit
alergând către cer, cu sufletu 'n pumni.
tu, Doamne, doar m'ai privit
şi m'ai lăsat să-mi urc truda pe culmi
. . . .
dă-mi mâna, sunt obosit de drumuri amarnice,
lumina mi-e stinsă şi-i întuneric.

Când se apropie sărbătoarea Naşterii Domnului, ar ieşi în întâmpinarea Mântuitorului, dar

Doamne, eu n'am nimic
să'ntâmpin pruncul Tău cel mic.

Recunoaşterea slăbiciunii şi regretarea răului, iată două fapte ale credinţei creştine.

I. E. NAGHIU

CE S'A ÎNTÂMPLAT ÎN LUNA TRECUTĂ?

La noi

SĂRBĂTORIREA DLUI PROF. SEXTIL PUŞCARIU. Duminecă, 18 Ianuarie a. c., a avut loc în aula Universităţii din Cluj sărbătorirea dlui prof. S. P u ş c a r i u, membru al Academiei Române, cu prilejul împlinirii alor 60 de ani ai marelui savant. Solemnitatea s'a desfăşurat în cadre deosebit de impresionante, în prezenţa unui mare număr de profesori, de studenţi şi de alţi intelectuali.

O serie de oratori au înfăţişat rodnica viaţă şi marile virtuţi ale distinsului sărbătorit. Astfel dl Ştefănescu-Goangă, rectorul Universităţii din Cluj l-a înfăţişat pe dl

S. Puşcariu ca organizator al numitei universităţi; dl N. Drăgan ca profesor şi om de ştiinţă; dl prof. Capidan ca filolog; dl prof. Al. Procopoviciu ca neîntrecut conducător al vieţii culturale şi naţionale a Bucovinei până la unire; P. S. Sa Episcopul Nicolae al Clujului ca român şi creştin ortodox; dl M. Manoilescu, fost ministru, a omagiat pe sărbătorit în numele lumii ştienţifice de dincolo de munţi, iar tinărul Mateiaş în numele studenţimii.

Cu acest prilej i s'a predat dlui S. Puşcariu un volum omagial alcătuit din propriile sale scrieri traduse în limba franceză.

La banchetul care a avut loc la Camera de comerţ, o altă serie de cuvântători (dl rector C. Lacea, dl prof. Gh. Giuglea, dl prof. I. Lupaş, dl prof. I. Mateiu, dl prof. Popescu-Voiteşti etc.) au adus dlui S. Puşcariu felicitările şi bunele urări ale diferitelor aşezăminte de cultură. Tuturora le-a răspuns, plin de emoţie — sărbătoritul, mulţumindu-le călduros pentru toată dragostea ce i-au arătat-o.

SĂRBĂTORIREA DLUI PROF. D. GUSTI. În aceleaşi cadre festive a fost sărbătorit la Bucureşti dl profesor universitar şi academician D. Gusti, la împlinirea alor 25 de ani de muncă ştienţifică.

Dl prof. D. Gusti

Ilustrul sărbătorit este urzitorul şcoalei de sociologie românească. În acest domeniu a dat la iveală lucrări cu răsunet peste hotarele ţării. D-sa a intemeiat „Institutul Social Român" şi revista „Arhiva pentru ştiinţa şi reforma socială"; a pus la cale cercetări monografice prin satele noastre; conduce echipele studenţeşti cari lucrează în timpul verii pentru ridicarea aceloraşi sate ale noastre şi dirijează marea instituţie culturală care este Fundaţia Regală „Principele Carol."

În Volumul omagial predat cu acest prilej dlui D. Gusti semnează, alături de Români, şi o serie de mari personalităţi ale lumii ştienţifice din străinătate. Încă o dovadă, că sărbătoritul este o mândrie a ştiinţei româneşti.

† Vasile Marin

MOARTE DE EROI. A trecut atâta vreme, decând groaznica ştire, venită dela o depărtare de trei mii de kilometri, a îndurerat profund întregul neam românesc.

În faţa zidurilor înegrite de praf de puşcă ale Capitalei Spaniei bolşevice, doi brazi verzi au fost doborâţi de furtuna oarbă, deslănţuită de nebunia iudeo-masoneriei comuniste, duşi acolo de bună voie, fără să primească ordin, storcând învoirea celui ce vo'a să-i reţină în Ţară.

Ionel I. Moţa, fiul distinsului protopop ortodox şi mucenic al naţionalismului constructiv, din Orăştie, Vasile Marin, mândria U-

Părintele protopop I. Moţa, tatăl eroului Ionel Moţa

niversităţii din Sorbona, amândoi gloria şi mândria generaţiei oroice dela 1922, şi-au închis pentru totdeauna ochii. În trupurile acelea, oţelite în lupte naţionaliste, sângele cald s'a închegat, la sărutul de ghiaţă al destinului neinţeles.

A trecut atâta vreme... şi totuşi nu ne vine să credem adevărul vestei dela Majadahonda. Aşteptam şi aşteptăm să vină o ştire, care să ne umple de bucurie, că ei n'au căzut ca doi eroici „Bani Mărăcini" în Spania, de unde a purces întemeietorul Latinităţii pe pământul Daciei străbune.

Zadarnică aşteptare!

Copleşiţi de durere fără de margini, nu putem şi nu voim să vedem în jertfirea aceasta voluntară şi integrală pe altarul naţionalismului, decât aureola sublimă a unei biruinţi apropiate.

Toată viaţa noastră lui Hristos-Dumnezeu să o dăm... Iată ectenia pe care-o rostesc prin jertfa lor, Ionel Moţa şi Vasile Marin eroii pe cari noi nu-i vom uita niciodată.

G. SORUL

„FUNDAŢIILE REGALE" îşi sporesc numărul aşezămintelor puse în slujba culturii româneşti. Vasta instituţie de lumină sufletească şi-a inangurat de curând, în prezenţa Maiestăţii Sale Regelui Carol II, libraria menită să răspândească în intreg cuprinsul ţării

Măria Sa Marele Voevod Mihai

frumoasele cărţi şi reviste cari ies din harnicele sale tiparniţe.

Librăria nu este aşezată în vr'un loc dosit, ci în plin centru al Capitalei, pe Calea Victoriei, în palatul Fundaţiei culturele Carol I.

Toată obştea românească iubitoare de slovă curată şi ziditoare de suflet se bucură de inaugurarea noului lăcaş de lumină de sub patronajul înţeleptului nostru Rege.

MĂRIA SA MARELE VOEVOD MIHAI a fost supus unei intervenţii chirurgicale la Florenţa. Scumpul vlăstar regal a trecut câteva zile prin grele suferinţe. Ţara întreagă i-a însoţit suferinţele cu cea mai duioasă dragoste, rugând pe bunul Dumnezeu să redea sănătatea şi deplina putere a celuice este nădejdea de mâine a neamului. Părintele ceresc a ascultat ruga fierbinte a noastră, a tuturora. Scumpul nostru Voevod e pe calea desăvârşitei Sale reîntremări, spre bucuria întreagă a supuşilor Săi de mâine.

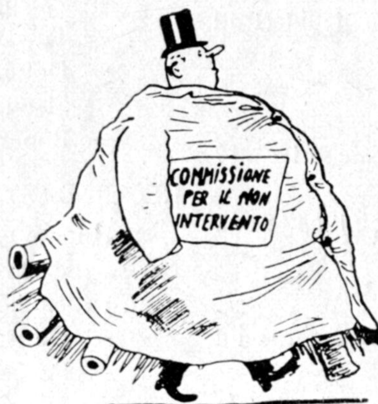
La alţii

RĂSBOIUL CIVIL DIN SPANIA. După turbatele ciocniri din prima jumătate a lunei – ciocniri în cari au căzut eroic şi doi dintre cei mai distinşi fii ai neamului nostru, Ionel Moţa şi Vasile Marin — răsboiul civil din Spania a intrat într'o fază staţionară. Faptul se datoreşte timpului neprielnic care stânjeneşte operaţiile militare.

Generalul Franco a declarat în repeţite rânduri, că naţionaliştii sunt mai hotărâţi ca oricând să ducă lupta până la integrala eliberare a Spaniei de sub teroarea comuniştilor dirijaţi de Moscova.

Între timp câteva state au făgăduit să nu mai furnizeze arme nici uneia din părţile beligerante. Sinceritatea unora dintre ele o vădeşte clişeul nostru de-alături.

VIZITA D-LUI GÖRING ÎN ITALIA. Generalul german Göring a făcut o lungă vizită în Italia. I s'au dat toate onorurile cuvenite unui atât de important factor de conducere al Reichului. In întrevederile pe care le-a avut cu ducele Mussolini, Generalul Göring a subliniat încă odată stânsele legături de prietenie dintre Italia şi Germania şi necesitatea de a duce mai departe lupta împotriva curentului de bolşevizare a Europei.

D. Göring

DISCURSUL FÜHRERULUI. Cancelarul Germaniei, d. A. Hitler a ţinut — cu prilejul deschiderii Reichstagului — un remarcabil discurs, arătând rodurile revoluţiei naţional-socialiste în decursul celor patru ani de guvernare. Această revoluţie a dat poporului german un nou suflet, smulgându-l din desnădejdea în care-l cufundase înfrângerea şi guvernele de după răsboiu. În ordine politică Germania şi-a impus egalitatea de drept cu celelalte state, iar în ordine economică a ajuns la o surprinzătoare refacere care a micşorat la a treia parte numărul şomerilor.

De-aci nainte Germania nu va mai da nici o lovitură împotriva tratatelor de pace. E gata chiar să reintre în Societatea Naţiunilor, dar nu alături de... Soviete.

După cum se vede Reichul are cele mai bune intenţii, fiincă prin loviturile dozate tacticos şi-a creiat o situaţie în care se simte... bine mersi. Nu-şi mai afişează decât o singură dorinţă: să-şi recâştige coloniile pierdute. Şi — şi le va recâştiga. Cum? Pe cale pacinică? Poate. Pentru orice eventualitate însă Franţa şi-a prevăzut 19 miliarde franci pentru înarmare, iar Anglia a cheltuit în

Stalin

ultimul an cam aceeaş sumă — pentru acelaş scop.

SUPREMUL TRIBUNAL DELA MOSCVA a osândit la moarte o nouă serie de mărimi bolşevice dintre cele mai simandicoase. Ele au fost acuzate că, la comanda lui Troţki, au urzit un complot împotriva lui Stalin şi a altor conducători sovietici, pentru a răsturna actualul regim roşu. Condamnaţii au şi fost executaţi.

Se spune că o altă duzină de complotişti ar fi arestaţi şi şi-ar aştepta soarta fatală. Între ei ar fi însăşi soţia văduvă a lui Lenin, tovarăşa Krupskaia.

Auzind unele ca acestea, e cu neputinţă să nu ne aducem aminte de cuvintele Mântuitorului: *Împărăţia care se împărechează, va cădea.*

PRĂPĂDUL DIN AMERICA DE NORD. În urma îndelungatelor şi torenţialelor ploi din luna trecută apele râului Misisipi şi ale afluenţilor lui s'au revărsat inundând imense teritorii din Statele Unite şi ducând pretutindeni un prăpăd înfricoşat. Sute de mii de oameni au fost siliţi să se refugieze la mari depărtări pentru a scăpa de furia valurilor. Pagubele pricinuite de inundaţii sunt uriaşe, iar jalea pribegilor rămaşi fără cămin este de nedescris.

Cârmuirea Statelor Unite face mari sforţări pentru ajutorarea năpăstuiţilor. Oricâte bogăţii ar avea America, lucrul nu va merge uşor, fiindcă numărul nenorociţilor este neobicinuit de mare.

DELA LUME ADUNATE

Viaţa veselă

BOLNAVUL

Când nu mă simt bine, mă duc la un doctor şi îi plătesc vizita, pentrucă doctorii trebue să trăiască.

Dela doctor mă duc la farmacie de-mi fac reţeta şi plătesc farmacistului, pentrucă şi farmacistul trebue să trăiască.

Vin pe urmă acasă şi arunc medicamentele la gunoi, pentrucă şi eu trebue să trăesc.

OASPELE NEDORIT

Un oaspe nedorit vine la o doamnă şi o ţine de vorbă mai bine de un cias. Doamna stă ca pe spini să-l vadă plecat. De-odată intră în casă căţeluşul.

— A, ce căţel drăguţ - zice oaspele - e cuminte? Ştie face ceva serviciu?

— Da, - zice doamna, - dacă îi flueri îţi aduce pălăria.

SOŢ MANIERAT

Ea: De ce ieşi în balcon de câte ori cânt? Poate nu-ţi place?

El: Ba da, dar să nu creadă vecinii că te bat.

LOGICA DE ŢÂRCOVNIC

— De ce nu te-ai dus la înmormântarea lui Popescu?

— Pentrucă ştiu că nici el n'o să vină la înmormântarea mea.

JUDECATA LUI IONEL

Mama: Ca să fi alb trebuie să bei lapte cât poţi mai mult.

Ionel: (Dupăce se gândeşte puţin): Mamă, negrii beau numai cafea neagră?

DINŢII:

Ion: Pe dinţi cunosc eu cât de bătrână a fost găina.

Nae: Cum aşa? Găina n'are dinţi.

Ion: Ea nu are, dar eu am.

LA LECŢIA DE ISTORIE NATURALĂ

— Câte picioare are măgarul?

— Patru, domnule profesor.

— Şi cum se numeşte?

— Patruped.

— Tu câte mâni ai?

— Două.

— Şi cum te numeşti?

— Popescu Vasile.

RECUNOAŞTERE

Un om călcat de automobil e dus la morgă. Nu se găseşte nici o legitimaţie, ori vre-un semn pentru identificarea mortului.

— De sigur era căsătorit - spune unul.

— Pe ce-l cunoşti?

— N'avea nasturi la cămaşe şi avea prinse bretelele cu ac de siguranţă - răspunse cel întrebat.

În numărul viitor al „Vieții Ilustrate“ vom începe publicarea unor note bibliografice despre o seamă de reviste cari apar în țară. Înfățișând condițiile în cari se tipăresc, problemele de cari se ocupă și cercul cititorilor cărora li se adresează aceste reviste, dorim să facem un serviciu iubiților noștri lectori. Și – firește – ne împlinim și o datorie față de mulțimea publicațiilor cari ne onorează cu schimbul.

VIAȚA ILUSTRATĂ
REVISTĂ DE FAMILIE
APARE LUNAR
ABONAMENTUL PE UN AN 200 LEI. PE O JUMĂTATE AN 100 LEI. UN NUMAR 20 LEI
REDACȚIA: CLUJ, EPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ
ADMINISTRAȚIA: CLUJ, LIBRĂRIA EPARHIALĂ, PIAȚA CUZA VODĂ 6

———o-o———

Pentru abonați

Dacă nu găsiți revista la librăria dela care ați cumpărat-o până acuma, adresați-Vă direct administrației. Pentrucă nu mai trimitem revista librăriilor cari nu-și achită datoria față de noi.

———o-o———

Nu uitați să Vă înoiți abonamentul la „Viața Ilustrată" și să recomandați revista prietinilor și cunoscuților D-Voastră. „Viața Ilustrată" este unica revistă de familie, care duce în casa Românului lumină pentru suflet și desfătare pentru ochi.

TIPARUL TIPOGRAFIEI EPARHIEI ORT. ROM. CLUJ

ÎN ACEST NUMĂR:

---o-o---

PENTRU COLABORATORI

Revista se pune sub tipar totdeauna la 15 ale lunei. Domnii colaboratori sunt rugaţi să-şi trimită manuscrisele până la această dată. Rugăm articole scurte, scrise citeţ, pe o singură pagină a hârtiei. Întrucât e posibil dorim ilustraţii (fotografii) la text. Ordinea articolelor e determinată de necesităţi tehnice, nu de alte consideraţii. – Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.

Primim spre publicare cronici despre evenimentele culturale şi sociale din oricare parte a ţării. Aceste cronici trebue să fie însă însoţite de fotografii.